

wda, ale ważne i znaczące dla tego, że nareszcie światło może doświadczyć, w którym nam będzie wolno i trzeba zaznaczyć w imię dobra własnego fakt naszej obecności polskiej w organizmie Rosji. Rozpocząć od abstynencji tam, kiedy się przemawia przeciw niej, kiedy ją się potępiło w Prusach i Austrii? Jeżeli uczestnictwo nasze w imię dobra narodowego w Austrii i Prusach jest prawdą, nie może być fałszem w Rosji, w Rosji zwłaszcza, która nie może pozostać w żaden sposób na przysłyszcie, czem jest dzisiaj, a która zmieniając się, nie może się zmienić na naszą szkodę. Bierzmy udział w kongresie archeologicznym kijowskim, bierzmy w nim udział w granicach, jakie ma cel naukowy zakreśla, bierzmy udział rozumie się, nie inaczej jak tylko jako świadkami swą godności, przeszłości i przyszłości.

Wiadomości urzędowe.

Król nadał nadinspektorowi poborowemu, radcy poborowemu St. Błażkowi order orła czerwonego czwartej klasy a manował zwyczajną profesora przy uniwersytecie zurych kim dr. Antoniego Biermera zwyczajnym profesorem na wydziale lekarskim uniwersytetu wrocławskiego z tytułem tajnego radcy lekarskiego.

Przy zakładzie Ludwiki w Poznaniu mianowana została gubernantką i nauczycielką tymczasową Herrmann pierwszą nauczycielką.

Korespondencye Dziennika Pozn.

Żabikowo, 12 sierpnia.

(Zakończenie roku szkolnego.)

W dniu dzisiejszym odbyła się tu w wyższej szkole rolniczej imienia Haliny uroczystość zakończenia roku szkolnego, na której ośmiu uczniów tejże szkoły po złożeniu egzaminu ustnego broniło publicznie też postawionych w rozprawach przez siebie napisanych dla uzyskania świadectwa z ukończonych nauk. Na uroczystość tę oprócz członków Towarzystwa rolniczego, a mianowicie prezesa dr. Szumana, członka zarządu Adolfa hr. Bnińskiego, sekretarza pana K. Koszuteckiego i kuratora szkoły pana Augusta hr. Cieszkowskiego, przybyło dość wiele osób tak z miasta Poznania jak prowincji. Najbardziej jednak pocieszającym był dla nas widok kilku dawnych elewów tejże szkoły, którzy uświadomili na uroczystość tę przybyli. Zaczęła się ona o godzinie wpół do jedenastej. Na sali zgromadzili się wszyscy profesorowie szkoły z dyrektorem na czele, oraz przybyli na tę uroczystość jak nie mniej uczniowie szkoły. Kończąc zakład kolejno wstępowali na katedrę i postawiały tezy swych rozpraw bronił ich. Z obron tych widocznym było, że są panami przedmiotu rozprawę roztrząsaną i że napróżno w szkole tej czasu nie tracili. Zarządy teżom najwięcej czynione były przez uczniów szkoły, a zarządy te przekonać mogły każdego o postępach, jakie uczniowie tej szkoły czynią i wiadomościach, jakie tam nabywają.

Broniącymi też a raczej kończącymi zakład są następujący:

Leopold Ciborowski, który napisał rozprawę p. t.: Urządzenie gospodarstwa w danych warunkach, poprzedzone kilku uwagami o stosunkach gospodarskich Królestwa Polskiego.

J. E. Dziarski napisał rozprawę p. t.: O niektórych ogólnych własnościach rosnących latorośli i stonku ich do chylności wzrostu w kierunku południowym.

*) Rozprawę tę nabyć można w księgarniach Żupańskiego i Leitgebta.

être agréable, — a obie panie serdecznie jej dziękowały za tę gotowość.

Krótki dzień zimowy był już ku schyłkowi, ktoś zrobił uwagę, że się już ściemnia zaczyna, ruszyli też spiesznie.

Od miejsca, gdzie się zaczynała granica Królikarni, zastali d ogę gęsto kępcami oświeconą, brama wjazdowa do parku jaśniała lampami, na ulicy do pałacu wiodącej były piramidy oświecone, a pałac zdał się, że gore; liczna służba była na ganku, w sieniach gospodarz przyjmował gości a witała ich dęta muzyka, poczem wszyscy rozchodzili się do przeznaczonych im pokoi dla przebrania się.

Około siódmej tańce się rozpoczęły, po polskim był mazur, potem walc, dalej, jakoby dla spoczynku, angiel i kontredanse; obocho się bawiono, a mężczyźni żalowali, że tak ładna osoba jak podkomorzanka nie bierze udziału w zabawie, a i kasztelanie nie tańczył, chciał bowiem tem powstrzymaniem się od tańca przekonać świat, że między nim a panną Maryanną zachodzi, że tak powiem, jakaś solidarność i dopięt swego celu, bo rozmawiano o tem.

— Ładna to będzie para — mówiła jedna z elegantek do swojej sąsiadki — kasztelanie, choć nie pierwszy młodzień, dziwnie dobrze wygląda, a ona, trzeba przyznać, że śliczniejsza; te Litwinki takie świeże, różowe, jak wiśnia lutowa, taką była Prozorowa, przypominasz ją sobie?

— Doskonale — odrzekła zapytana.

— A Chodkiewiczówna? — zagadła pierwsza — z tym noskiem zadartym, to czysta wisienka; elle est à croquer; będziemy mieli nowy dom elegancji, bo, choć kasztelanie ostatkami goni, to Narbut, jak mówią, okrutnie bogaty, a zięciusek potrafi délier la corde de sa bourse, c'est un fin mâtin, allez!

Kiedy w salonie tańczono obocho, w małym gabinecie, tafelkami porcelany wykładanym, siedziała referendarzowa i krajczyna, zajęte rozmową. Kuzynka kasztelanica z oznakami największego zainteresowania wyzywała jej wpływu na księcia Józefa w sprawie podkomorzego, a kiedy ta, znająca dobrze stosunki swój przyjaciółki, podziwianie swoje wyrażała, że ją tak mocno obchodzi los człowieka, którego nie wie, czy ona nawet, wtedy krajczyna tak świetny zrobiła jej obraz szalonej miłości jej kuzyna dla panny Maryanny, że pomógł referendarzowa uczuła się w obowiązku doprowadzić do skojarzenia związku tak szlachetnie przedstawiającego się a tak gorąco upragnionego przez osobę w zażyłości z nią będącą. Dla tego też wstała

Stanisław Garczyński napisał rozprawę p. t.: Fiziologiczne znaczenie soli i jej zastosowanie do hodowli zwierząt domowych.

Wacław Golembowski napisał rozprawę p. t.: Jaki kierunek powinno przyjąć owczarstwo w Królestwie Polskiem?

Jan Matejko napisał rozprawę p. t.: O wyleganiu zboża.

Henryk Nowicki napisał rozprawę p. t.: O naprężeniu tkanek u roślin dwuliściennych i jednoliściennych.

Jan Sadowski napisał rozprawę p. t.: Spółki pożyczkowe w zastosowaniu do gospodarstwa wiejskiego.

Wreszcie Eustachy Stankiewicz napisał rozprawę p. t.: O mleku i jego własnościach.

Rozprawy te wszystkie ogłoszono drukiem.

Po zwąwój obronie też przez powyższych, dyrektor z profesorami wydalili się na usteę, gdzie uchwiliłi świadectwa dla kończących, które im po przemówieniu stósownem dyrektor szkoły p. dr. Au dorczył.

Na tem uroczystość się ukończyła. Na koniec dodam jeszcze słów kilka o przygotowaniu, jakie Szkoła żabikowska robi na wystawę warszawską. Grzeszczonci jednego z szanownych profesorów zawiadczam, że przy szczipym czasie a ogólnem zajęciu się aktem publicznym miałem sposobność obejrzeć szczegóły owych przygotowań.

Jak wiadomo, szkoła wysłała na wystawę zbiorowy okaz pszenicy, przedstawiający ją pod każdym względem dla rolnictwa i nauki ważniejszym. Okaz ten składa się z szafki a raczej postumentu bardzo gustownie sporządzonego. W czterech rogach szafki stoją cztery kolumny ze szkła; są to stojące zapelnione surową glebą psenną z ziem chełmińskich, malborskiej, kujawskiej i krobkiej. Między kolumnami w szeregu większych i mniejszych słojów po każdej stronie chemiczna analiza każdej tych gleb.

Trzy ściany szafki przedstawiają za szkłem suszone preparaty chwastów rosnących w pszenicy. Na czwartej bardzo gustowny na czarnem tle z pszennej słomy w ozdobne liry ułożony napis: Wyższa szkoła rolnicza imienia Haliny w Żabikowie. Na jednej ze ścian umieszczono także owady szkodliwe pszenicy i choroby ziarnu po części spreparowane po części w rysunkach zdjętych z preparatów mikroskopijnych. Na górnym gzymsie rządem stoją znow szereg słojów, zawierających chemiczne analizy mąki, słomy i plew. Wierz, piramidale się zwyżający, ozdobiony w kłosa pszenne. Ile gatunków pszenicy, tyle okazów jej w kłosach. A jest tego kilka set. W małych stojkach ustawione są także okazy w ziarnie.

Dodajmy, że szkoła wyaje do okazu tego rozprawę „O pszenicy“, napisaną z nadzwyczajną gruntownością przez jednego z uczniów, która zarazem będzie zawierała objaśnienia wystawy.

Nie wątpimy, że wystawa żabikowska tak z powodu wartości naukowej jak gustownego układu, zrobi w Warszawie wielkie wrażenie i przyczyni się do podniesienia dobrze zasłużonej sławy młodego, ale pełnego życia zakładu.

Pocieszając też wiadomości zaczerpnęłam w Żabikowie, że p. dr. Milewski, były radca szkolny rencyjny a dziś dyrektor poznański spółki pożyczkowej, wstępuje do dyrekcji Towarzystwa akcyjnego, które szkołę przejmuje na swój rachunek.

Z prowincyi, 11 sierpnia.

(W sprawie kasy wdów i sierót nauczycielskich.)

(B. C.) W obec tego, jak po dziś dzień rząd z nauczycielami się obchodzi, w obec prawie umyślnego usuwania różnorodnych petycyi nauczycielskich, domagających się polepszenia materialnego losu, trzeba rzeczywiście być samym Pestalozzim, trzeba się nauczycielowi przejąć jego miłością i poświęceniem dla swej dziatwy szkolnej, aby nie sarknąć i nie zniechęcić się do swego choć wzniosłego, jednakże po macoszemu traktowanego zawodu. Lecz jeszcze pół biedy, kiedy nauczyciel jako mąż i ojciec rodziny żyje i siłę ma do pracy; jak bales to natomiast być musi temu, który dla dobra gminy lata długie targal swoje siły, gdy mając śmierć przed oczyma, widzi swe łożo boleści otoczone

zaraz, żeby sprwadzić brata; k ajczyna zaś z jenerałową miały przybyć w jakie pół godziny.

Niebawem referendarzowa wraz z księciem udali się do gabinetu, a krajczyna opowiedziała jenerałowej, jak szczególnie umiała zainteresować swoją przyjaciółkę w sprawie jej szwagra, poczem dawszy czas roztęstwu rozmówienia się, obie złączyły się z będącymi w gabinecie. O tem wszystkim nie wie wiedziała panna Maryanna, która w drugim salonie siedziała w gronie pań po tańcu wypoczywających.

Skoro pani Tyszkiewiczowa ujrzała wchodzące obie panie, powstała spiesznie i chwytając za rękę jenerałową:

— Wszystko załatwione podług życzeń kochanej pani — mówiła skwapliwie — mój brat użyje całego wpływu swego na dworze wiedeńskim w sprawie podkomorzego, pani zaś chciać mu dać objaśnienia, jakich potrzebuje; — i posadziła jenerałową na swoim miejscu obok księcia Józefa, sama zaś usiadła koło krajczyny.

Najczuliej podziękowawszy księciu, opowiadała jenerałowa szczegóły dotyczące przyrzeczenia podkomorzego i pana Kochanowskiego, zapewniała, że żadnych papierów kompromitujących nie znalazła przy nich, te bowiem, które wieźli, były już w Galicyi, nim dojechali do granicy, gdzie ich zatrzymano; co zaś do szczegółów dotyczących pobytu podkomorzego we Włoszech,

— O tem córka jego, jeżeli Wasza Książęca Mość pozwoli, objaśnienia dać może.

— Bardzo o nie proszę, — odrzekł książę, a jenerałowa wstała i wyszła do salonu.

Sp strzegł ją zaraz kasztelan i zbliżył się do niej.

— Jakże się powiodła negocyacja? — zapytał skwapliwie.

— Bardzo pomyślnie, — odrzekła, — jak wszystko, do czego rękę przyłożył nasz kochany krajczyna, — dodała z intencją, którą zrozumiał, widno, zagadnięty, bo do ust przycisnął rękę mówiącej.

— Puissez Vous être prophète, — zawołał, i sentymentalnie oczy wzniosł w górę a ona lekkiem uściśkiem ręki odpowiedziała mu, potem oglądając się do kół,

— Gdzie jest Marynia? — zapytała.

— W tamtym salonie, — odrzekł, — rozmawia z panią kasztelanową Chrapowicką.

— Idź po nią, panie Alfonsie, — mówiła, — i przyprowadź ją tu, mam bowiem pilny do niej interes; korzystaj z tej sposobności, — dodała, — i donieś jej, że dobrze stoi interes jej ojca.

dziatwą, której może jutro, gdy zamknie powieki, wdowa chleba nie będzie miała za co kupić? Ale prawda, przecież rencyja daje z kasy wdów aż po 50 tal. rocznie, to pewnie starczyć musi! Na to przecież składają nauczyciele pieniądze do kasy wdów, aby miały po ich śmierci być zabezpieczone.

Lecz niestety owe 50 tal. to za wiele, aby z głodu umrzeć, a prawie nie, aby się utrzymać jako tako. Tymczasem kasa wdów bogata, składki wpływają, a pieniądze mnożą się, tkwi gdzieś w szafach żelaznych w rencyji, albo też wypoczyły bywa na hipoteki, ale komu? Nauczycielom przynajmniej nie, bo grunta ich po części nie są ich własnością, a więc nie mogą zaciągać długów hipotecznych. Dawniej opłacali nauczyciele składki roczne dwa talary, za to dostawali wdowa po ich śmierci 18 tal. wsparcia; dziś do kasy wdów płacą gminy po 4, nauczyciele po 5 tal., zatem razem 9 tal. i ztąd wynika, iż rencyja, pobierając 4 1/2 razy więcej składek, powinna 4 1/2 razy większe wsparcie dawać i to nie 50, jak obecnie, ale 81 tal., choć i to w stosunku do kapitału już złożonego jeszcze jest za mało. Kapitał bowiem zakładowy kasy wdów w obwodzie rencyji poznańskiej wynosi 160,000 tal.; składki roczne nauczycieli i gmin wynoszą tyle, że wsparcia dla wdów niemi z wielką przewyżką, odpadając do kapitału zakładowego, się opłacają, a procent od zakładowego kapitału idzie na jego podwyższenie. Kapitał ten zatem będzie rość i rość, nauczyciele płacąc, a wdowy — wskazkżęż to chłodzi o kapitał sam, a wdowy to pozór tylko. Nie dosyć; — składki roczne gmin i nauczycieli jeszcze nie wystarczają, bo oto, ilekroć nauczyciel dostał jakkolwiek podwyżkę pensyi, odciągano mu zaraz przy wypłacie kwartalnej czwartą część owej podwyżki. Z tego wszystkiego wiad., że rencyja pragnie jedynie, aby zebrać z owych mizernych terazniejszych pensyi nauczycielskich kapitał, którego procenta póź niejby wystarczały na opłatę wsparć dla wdów. Czy i przyszli następcy składki opłacać będą i czy 25 pr. podwyżki będzie im odciągany, przyszłość okaże; jednakże przy tak szybkim i ogromnym wzroście kapitału spodziewać się tego można. Atoli, gdyby nauczyciele w przyszłości składki opłacać nie mieli, stałaby się obecnym wielką krzywdą, bo dziś przy owych niskich pensjach, przy owej drożyznie ponoszą nauczyciele ów ciężar, podczas gdy przyszli następcy, mając podwyższone pensye, byłiby od tego zupełnie wolni, mieliby zaś te same prawa do użytku z kasy, co obecni, bez najmniejszej na to ofiary.

Zarządy zatem powiatowe, mające nie za długo obradować nad tem, jaki stopień procentu przy podwyższaniu pensyi nauczycielskich do kasy wdów odciągać należy, powinni w imię dobra swych współpracowników, nie oglądając się na żadne inne względy, głosować albo za zupełnem zniesieniem owego haraczku z podwyżki, albo też za utrzymaniem takowego, ale tylko w tym razie, jeżeli wsparcia dla wdów stósunkowo do opłaty terazniejszych gmin i nauczycieli razem podwyższone zostaną. Zdaniem mojem i ludzi, którym dobrze nauczyciele leży na sercu, są to tylko dwie rezolucye, których zarządy trzymać się powinny. Boć chętnieby każdy z nauczycieli dziś i więcej płacił, gdyby był przekonany, że w razie, gdy umrze i majątku własnego nie zostawi, jego żona i dzieci w dalszym życiu choć nie wystarczającą, ale zawsze mianą pomoc z kasy pobierać będą; jeżeli zaś na podwyższenie wsparć widoków nie ma, po cóż ów ciężko zapracowany pieniądz ma plesnąć w rencyji, kiedy go nauczyciele sami bardzo dobrze i w lepszym może jeszcze celu użyć mogą, mając go jak dotąd i tak bardzo mało.

* Berlin, 12 sierpnia.

Miasto Kissingen, jak donosi Norddeutsche Allgemeine Zeitung, wzbogacone zostanie tablicą pamiątkową z marmuru na pamiątkę ocalenia księcia Bismarcka. W tym celu utworzył się komitet, do którego wstąpił między innymi minister pozasłużbowy Bernuth, członek parla-

mentu Duncker i baron Beulwitz z Drezn. Oprócz tego założone ma być w Kissingen „Bismarck Schützlingstiftung“; rokrocznie w dniu 13 lipca odbywać się będzie uroczystość szkolna dla uczniów i rożdawanie im mają nagrody. Książę Bismarck zgodził się podobną na tę myśl i przyrzekł przyczynić się składką do uroczystości.

W sprawie śledztwa przeciwko Kullmannowi donosi Tag e b l a t t, że w skutek rozporządzenia sędziego śledczego dwóch znawców piśbowało pistolet, z którego Kullmann strzelił i przekonano się, że krócioca jest bardzo dobra i że celnie strzela.

Na początku przyszłego miesiąca uda się podobnie cesarz niemiecki, jak donosi Provinz.-Corresp., do Hanoweru na chrzciny syna księcia Albrechta i na manewra zalogujących wojsk w Hanowerze. W końcu września uda się, jak zwykłe, na kilka tygodni do Baden-Baden.

Wiadomości z nad Renu donoszą znow o zamknięciu kilku stowarzyszeń katolickich w pomniejszych miastach a nawet o zamknięciu katolickiego kasyna w Kobleneyi.

AUSTRIA I WĘGRY.

* Wieden, 10 sierpnia.

Nie ustaje polemika między dziennikami z powodu podróży cesarza do Czech, za miesiąc nastąpić mającej. Polemikę tę wolał właściwie Tagblatt. Pisma rządowe lub biskie kołom rządowym zaprzeczają z wielką stanowczością wszelkim wiadomościom lub pogłoskom, przywiązując jakiegokolwiek znaczenie prawno-polityczne pobytu cesarza w Pradze. Neue Fremdenblatt zbył te pogłoski felietonowym i humorystycznym artykułem. Poważniejszą rzecz tę traktują Fremdenblatt i Presse, które same dziwią się okoliczności, iż hrabia Andrassy towarzyszy cesarzowi w podróży do Czech na manewra, lecz tłumacząc to wycieczką hr. Andrassego chęcią rozrywki lub osobistą ciekawością. Łatwiej zresztą wskazać na znane zapatrywania polityczne hr. Andrassego, wykluczające wszelką nadzieję lub bawę ugodową. Deutsche Ztg. również nie wierzy w owym pogłoskom, rozumyom w świat przez Tagblatt, lecz mniema, iż gabinet ks. Auersperga sam sobie przypisać musi winę, jeśli podobne pogłoski zjawiają się, albowiem gabinet ten tak pojednawczą zjawę, muje względem episkopatu postawę, iż dziwiłby się, tak, można, gdyby okazał także skłonność zawarcia ugodowej z Czechami. Tagespresse znowu powiada, iż legi ugodzie mowy nie ma, nie dla tego, jakoby rząd nie chciał, ale dla tego, że ugodą jest nie możliwą, dopóki Czesi stać będą na gruncie opozycyi biernej i zdala rady państwa. Wśród warunków możebnych dziennik ten pragnąłby ugody czeskiej, o której wszelako tenby marzył nie podobna. Dla Czechów zaś świeża kłótnia wyborcza hr. Belcredię w Morawii, gdzie pokonał dr. Kusy, zwolennik opozycyi czynnej, powinna być memento i posłużyć za wskazówkę, iż Morawa nie prowadzi politykę opozycyi czynnej. Wśród tytełto Nowej Pressy z Vaterlandem o stanowisko arcyksięcia Albrechta, który właśnie powrócił z Rosyi. Volksfreund zowie podróż arcyksięcia Albrechta „pełną ważnych następstw“ dla monarchii.

Według doniesień dzienników wiedeńskich minister handlu zawiadomił wszystkie Izby handlowo-przemysłowe w Austrii, iż w krótkim czasie zażąda nich opinii co do życzeń jakie wnieśli robotnicy w bie deputowanych rady państwa podczas ostatniej syi. Jak wiadomo robotnicy wiedeńscy przedłożyli lutego r. b. Izbie deputowanych memoriał, w którym wyrazili życzenie, aby na zasadach rovinigtych bil w memoryale, urządzone zostały we wszystkich ok gach Izb handlowych, także Izby robotnicze i aż wydano w tym względzie potrzebne postanowienia p wne w osobnej noweli. Izba uchwaliła z wielkim spiechem wybrać osobny wydział, który już 19 lutego r. b. odbył pierwsze posiedzenie, na którym zgodzono się wejść w merytoryczne obrady nad życzeniami robotników wyrażonemi w memoryale. Wówczas przedłożono także wydziałowi osobny projekt ustawy m mającej przepisy o reprezentacyi robotników w Izbie handlowo-przemysłowych. Wezwany do dania wyśnienia wydziałowi delegowany stowarzyszenia robotnic

à votre opinion; nim panią zapytam o szczegóły dotyczące jej ojca, muszę objaśnić to, co dla pani nie może być tajemnicą. Myślę ja, że córka tak zaczęła patryotę, tak gotowego do poświęceń, jak nim jest podkomorzy, dziwić może, że ja, żołnierz od dzietstwa, ja, com walczył i w obcych i w bratnich szeregach, któremu przynajmniej uczucia dla kraju, nie białem żadnego udziału w legionach... Ależ ja, stłem doświadczaniem nauczony, żadnej ufności nie mam w pomoc Francji.

Za konfederacyi barskiej rządu Ludwika X jako dowód sympatyj przysłał nam tego awanturnika Dumourie'go i kilku niższych oficerów, a za powstań Kościuszkę republikańską Francja i to nawet za techniczne uważała; przez czas wojny we Włoszech tud no nas nadzieją wkroczenia legionów przez Węgry, Ruś Czerwoną, i to skończyło się na projekcie. P jakiegokolwiek więc formą rządu Francja nie miała się rzej chęci dopomóc nam, za cóż więc Polacy m dla niej przelewać krew swoją?... to jest powód, którego nie brałem udziału w legionach. Nie jedna o ich dotyczy, nie jest mi obojęt, bo Dąbrowski znił się ze mną, wiem więc, jak czynny udział w macy miał ojciec pani i jak hojnie własnem szafował mieniem. Chociaż tedy możemy się różnić zapatrywaniem się na środki, jakimi można służyć sprawie, niemniej postępowanie pana podkomorzego buw me nie najwyższy szacunek; za szczęśliwego się poczytam, jeżeli mi się uda wpłynąć na jego ułomnie i pokrocie pani opowieć, jak postąpię w tej mierze.

— Wuj mój Kiński jest w blizkich stosunkach z ministrem Thugutem, uprzedzi go też korzystnie oja pani; nikt jednak tak przeważnego wpływu wywiera na umysł cesarza Franciszka, jak brat jego arcyksiążę Karol, ten zaś zaszczyca mnie względem swemi, do niego się tedy udam; a że to będzie piwsze odwołanie się moje do jego panigci, pewnie wie jestem, że odmownie nie otrzymam odpowiedzi, skoro ją dostanę, zaraz jej pani udzieli.

Potem pytywał ją książę o najbliższe stosunki jej ojca we Włoszech, a że te były z najpoważniejszymi osobami, mógł więc być pewnym, że z nich wielomównością albo brakiem ostrożności mogła go skompromitować; wszystkie zaś akta legnów były starannie ukryte, nie mogły więc w ręce Austriaków i to panna Maryanna jako wmość udzieloną jej przez ojca opowiedziała.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Polksville w następujący sposób określił bliżej
pamiętane w memoriale życzenia: „Robotnicy dążą do
bpoprowadzenia samodzielnych izb robotniczych, któreby
b miały prawo wysyłania deputowanych do Rady pań-
b siowej. Szczególnie zaś pragną zniesienia cehów, gdyż
b są obciążone, nie mogą osiągnąć swych dochodów
b zostają w sprzeczności z duchem czasu w skutek nie-
b doznego opiekowania się robotnikami.“

Tymczasem Rada państwa została odroczonej i nie
b to już czasu, aby zapadła w tej mierze jakakolwiek
b uchwała. Teraz więc minister handlu miał rozesłać do
b handlowych wypracowany przez referenta w mi-
b nisterstwa handlu projekt nowej ustawy przemysłowej,
b aby go dokładnie zbadały i nadesłały zdanie swoje o
b nim raczonemu ministerstwu. W projekcie tym, któ-
b ry podamy w tych dniach w streszczeniu, wypowie-
b dziano zasadę zniesienia cehów. Jeżeli Izby handlo-
b we nadesłały wcześniej swoje opinie, to spodziewają się,
b że jeszcze w tym roku wniesie rząd w Radzie pań-
b stwa projekt w tej sprawie.

Pomiedzy reformami, jakimi zajete jest w tej
b chwili ministerstwo wojny, wymieniamy także podwyż-
b szenie plac oficerom niższych stopni, mianowicie utwo-
b zone być mają trzy stopnie placów, 700, 900 i 1,400
b t. Administracja wojskowa spodziewa się, iż prze-
b prowadzi to podwyższenie nie żądając wcale od dele-
b gacji kredytów dodatkowych; mniema bowiem, iż spo-
b dowowane raczoną regulacją plac większe wydatki
b dadzą się pokryć oszczędnościami przy tytule „komendy
b sztabu.“ Drugą ważną reformą, która się przygo-
b tuje, jest uregulowanie jednorocznej służby ochotni-
b ców, o czym przed kilku dniami pisaliśmy. Równa-
b żnie, jak donoszą dzienniki wiedeńskie, pracuje mi-
b nisterstwo wojny nad projektem awansów jesiennych;
b szczególnie uwzględnieni być mają oficerowie, którzy
b jeszcze 3 lipca 1886 r. powinni byli awansować, a za-
b wsze ich pomijano.

FRANCYA.

* Paryż, 10 sierpnia. Rząd francuzki nie o-
b wiadczył się dotąd za uznaniem rządu Serrana, dzien-
b niki paryskie spodziewają się przecie, że to niebawem
b nastąpi. Prasa kleryczna obrażona bardzo na ks. De-
b zczazca za odpowiedź daną rządowi hiszpańskiemu na
b jego skargi i zarzuty w kwestyi popierania karlistów
b i tak, że gdyby obrażowała jeszcze Izba wersalska, przy-
b goższyby niezawodnie do różnych interpelacji ze strony
b legitymistów.

Minister spraw wewnętrznych przesłał wszystkim
b prefektom i podprefektom poufny okólnik, w którym
b wyzywa ich, aby codziennie przysyłali mu sprawozda-
b nia o usposobieniu ludności w departamentach. Podo-
b bny okólnik mają również otrzymać i merowie, i co-
b dziennie zdawać raporta w tym względzie przekożonym
b sobie prefektom.

Dzienniki opozycyjne rozpisyują się od dni kilku
b w kwestyi śledztwa przeciw bonapartystowskiemu komi-
b tetowi, na co Monitor taką daje odpowiedź: „Nie-
b które dzienniki utrzymywały, że zaniechano śledztwa
b przeciw bonapartystom, inne żądają, aby rząd dla pe-
b wne w tym względzie oświadczenia. Naszem zdaniem
b rząd nie powinien jeszcze stanowczej uchwały i dzien-
b niki chcą go nakłonić do stanowczego wystąpienia w
b tej mierze. Dodać przecie musimy, że gabinet po
b wystąpieniu sen pp. Magne i Fourton, zajął zupełnie
b odmiennie stanowisko a wymiar sprawiedliwości nie u-
b legający politycznym wpływom zwykłą idzie koleją.“
b Pomimo powyższych słów Monitora, zdaje się być
b rzeczą pewną, iż śledztwo w sprawie bonapartystów
b ukończonem już zostało przed odroczeniem Zgromadze-
b nia narodowego, i że dla tego tylko nie rozpoczęto na-
b tychmiast procesu, aby nie zrażać sobie bonapartystów,
b których patrzebowano przy ostatecznem głosowaniu nad
b wnioskami o rozwiązanie Zgromadzenia.

W dniu dzisiejszym otworzono o godzinie 1 w po-
b łudnie w pałacu przemysłowym wystawę sztuk pię-
b knych, czyli jak się paryskie wyrażają dzienniki,
b Union centrale des beaux arts appli-
b qués à l'industrie. Obecny otwarcie wystawy
b był prezydent Mac-Mahon wraz z małżonką, sekre-
b tarem swym wice hrabią d'Harcourt i adiutantem, puł-
b kownikiem d'Abzac. Marszałek Mac-Mahon ukazał
b się w pałacu przemysłowym w cywilnym ubiorze,
b przyjmowany u wchodowych drzwi pałacu przez mi-
b nistra oświecenia Cumont i ministra handlu Grivart.
b Mac-Mahon oglądał przez dwie godziny z wielką u-
b wagą wystawione przedmioty sztuki i dopiero około
b godziny 3 opuścił pałac przemysłowy, przyjmowany
b przez publiczność bardzo zimno.

HISZPANIA.

* Madryt, 8 sierpnia. La Guardia, mała for-
b teczka leżąca pomiędzy Pennacerrada a Logronno, do-
b stała się wedle telegramu Timesa ponownie w ręce
b generała Dorregaray. Dorregaray mający prócz pie-
b choty nieco kawalerii i pięć armat, pomaszerował z la
b Guardia do la Puebla de Arganzon, miasta leżącego
b na drodze z Vitorii do Mirandy, gdzie oszańcował pe-
b wną część swego wojska, a resztę pozostawił w Penna-
b cerrada. Dorregaray zamierza, jak się zdaje, zniszczyć
b kolej pomiędzy Mirandą a Logronno. Celem wyparcia
b karlistów z la Guardia, pomaszerował w tym kie-
b runku republikański generał Blanco z ośmiu batalionami
b piechoty, oddziałem kawalerii i 12 armatami. Wsie
b naokoło Mirandy zajęte są przez armię republikańską,
b podczas gdy karliści obsadzili okoliczne wzgórza.

Dzienniki angielskie podają kilka szczegółów z roz-
b mowy jaką miał w dniu 4 sierpnia korespondent dzien-
b nika New-York Herald z don Karlosem. Otóż
b don Karlos witał go pomienionego korespondenta miał
b don powiedzieć: „Ciesz się mnie wielce, że uczciwy dzien-
b nikarz zawitał pośród nas, bo może się teraz własnym
b oczyma przekonać, jakie niestworzone rzeczy rozsie-
b wają o naszych barbarzyństwach. My nie mamy na
b to środków, aby w prawdziwym świetle wystawić isto-
b tne położenie rzeczy, a nieprzyjaciele robią z nas po-
b twórów.“ Korespondent Herald'a odpisał na to:
b „Spodziewam się, że nie spotka mnie los niemieckiego
b korespondenta kapitana Schmidta.“ — „O! nie obawiaj
b się pan tego — odpowiedział don Karlos. Kapitan
b Schmidta aresztowano wśród bardzo podejrzaných okoli-
b czności, stawiono pod sąd wojenny i rozstrzelano
b jako szpiega. Pomimo tego żałuję mocno, że rozkaz
b mój wstrzymujący wyrok przyszedł za późno.“ —
b „Obawia się Wasza Królewska Mość niemieckiej inter-
b wencji wskutek egzekucji spełnionej na Schmidcie?“
b — „Wcale nie, rząd niemiecki wie bowiem o tym do-
b brze, że cudzoziemiec rzucający się w zamęt morder-
b czej walki, jaka obecnie toczy się w Hiszpanii, dobro-
b wolnie naraża się na niebezpieczeństwo. Co się tyczy
b interwencji, Hiszpania nie życzy sobie mieszania się
b zagranicy w wewnętrzne jej sprawy, tak że interwen-

cya więcej mi pomódz niż szkodzić może. Wszyscy
b którzy obecnie są przeciw mnie, staną w razie inter-
b wencji po mojej stronie, i w Hiszpanii jedna tylko
b będzie armia, którą ja będę dowodził.“

WŁOCHY.

* Rzym, 10 sierpnia. Dzienniki prowincyo-
b nalne donoszą co chwila o rewizjach i aresztowaniach
b znanych republikanów i przywódców internacjonalu.
b Zdaje się, że przygotowano już do dobre rewolucyj-
b socyalną w całych Włoszech, a sam wybuch wstrzy-
b mał rząd, który dowiedział się z wczasu o tem co
b się święci, nakazał aresztować przywódców ruchu.
b Monitor bolonński donosi bowiem co następuje:

„W dniu 6 b. m. po południu udało się policyi
b przytrzymać jednego z najgłośniejszych członków in-
b ternacjonalu Andrzeja Costę z Imoli, którego już od
b roku szukano. Andrzeja Costę aresztowano w okolicy
b Brocaindoso razem z niejakim Alceste Faccioli, który
b zbiegi. Andrzej Costa był reprezentantem stowarzy-
b szenia tak zwanego Confederazione Inter-
b nazionale Italiana na kongresie w Genewie i
b ja o agent generalnego komitetu internacjonalu obje-
b dzał całą Europę. Papiery i listy znalezione u are-
b szowanego Costy dowodzą jak najwyraźniej, że wy-
b buch był już postanowionym. To samo potwierdzają
b papiery zabrane u aresztowanego członka internacjo-
b nalu niejakiego Silvagni Forli.“

W dniu dzisiejszym umarł tu O. Jezuita Augu-
b styn Theiner. Theiner urodził się 11 kwietnia 1804
b we Wrocławiu, gdzie następnie słuchał teologii, filozo-
b filii i prawa. W r. 1828 wydał zmarły Theiner wraz
b ze starszym swym bratem Janem wolnomyślnie dzieło
b o celibacie, a otrzymawszy stopień doktora praw w Hali,
b udał się na koszt pruskiego rządu w podróż po Euro-
b pie. W r. 1835 przybył Theiner do Rzymu, gdzie
b wstąpił do seminarium Jezuitów św. Euzebiusza i
b odznaczył się niebawem wielu znakomitemi teolo-
b gicznymi pracami. Ostatniem jego dziełem była histo-
b ryja trydenckiego soboru.

Kardynał Patrici zachorował od dni kilku obło-
b żnie. — Czas najbliższego konsystorza nie jest je-
b szcze postanowionym, odbędzie się prawdopodobnie w
b miesiącu wrześniu.

Ostatnie telegramy.

(Z biura Wolfa.)

Paryż, 12 sierpnia. Rząd francuzki po-
b stanowił przy uznaniu rządu hiszpańskiego pójść
b za przykładem Anglii. P. Viza Arnizo, repre-
b zentant Hiszpanii w Paryżu, wezwał dla tego
b rząd swój, aby mu natychmiast posłał potrze-
b bne pisma uwierzytelniające. — Marszałek Mac
b Mahon opuści prawdopodobnie dnia 28 m. b.
b Wersal i uda się do Bretanii. — Powatpiwiają
b ogólnie, aby Bazaine był użył do ucieczki dra-
b biny sznurowej, sądząc, że drabina zawieszona
b została dla zakrycia jedynie prawdziwych
b przy ucieczce użytych środków. — Agence
b Havas donosi, że wiadomość o uwiezieniu do-
b wódcy fortu St. Marguerite jest fałszywą.
b Wszyscy stróże i warta skonsygnowani zo-
b stali jedynie dla odbycia ścisłego śledztwa.

Madryt, 12 sierpnia. Imparcjal za-
b pewnia, że rząd niemiecki, angielski i fran-
b cuzki uznał już obecny rząd hiszpański.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE I POTOCZNE.

Poznań, dnia 13 sierpnia.

* Wodociągi miejskie nie dawały wody onegdaj od
b rana do wieczora w skutek uszkodzenia maszyny. Szczęśliwie,
b że dnia tego deszcz padał, bo w ten sposób wiele rodzin w gór-
b nych części miasta mieszkających, gdzie pompy, jak wiadomo,
b dają wodę do gotowania niezdatną, mogło użyć wody deszczowej
b do gotowania potraw.

* Egzamin dla kandydatów do jednorocznej służby
b wojskowej z obwodu rejencyjnego poznańskiego naznaczony
b został przed komisją egzaminacyjną na dzień 16 września r. b.
b — * Król. rejencya tutejsza zamierza stanowczo zapo-
b bieżć używaniem dzieci szkolnych do robót w polu a szczególnie
b do paszenia bydła w czasie godzin szkolnych i dla tego wydała
b rozporządzenie, wedle którego wolno 1) dzieci szkolnych uży-
b wać do robót w polu, w ogrodach lub do paszenia bydła w go-
b dzinach na nauce przeznaczonych, tylko na mocy pozwolenia
b pismienego wystawionego przez lokalnego inspektora
b szkolnego, w którym wyraźnie podane być mają godziny, w
b których używanie to jest dozwolone; 2. chlebowodcy, wykra-
b cający przeciw przepisowi ad 1, karani będą za każde dziecko
b używane do robót wbrew temu przepisowi i za każdy dzień, w
b którym było do nich używane, karę policyjną od 10 sbr. do
b 10 talarów.

* Donosiliśmy przed kilku dniami, że ks. dziekan
b Michałak z Drzyczowa i ks. proboszcza Echausta z Skrzębowa,
b przeciw którym toczyło się śledztwo w instancyi drugiej i po-
b wodu, że zastępowali więzionego ks. proboszcza Buję z Po-
b boty w jego czynnościach duchownych, wydano z ich parafii.
b Ponieważ zaś duchowni ci cofnęli apellacya przeto pozwolono
b im wrócić do swoich parafii.

* Wedle liczenia na marki, które z dniem 1 stycznia
b r. p. zaprowadzono zostanie przy wszystkich kasach publicznych,
b wynosi klasyfikowany podatek dochodowy w I klasie od
b dochodu rocznego 3—6000 marek: 90 marek, w 10 klasie od
b dochodu rocznego 10800—12000 marek: 324 marek, w 20 kla-
b sie od dochodu rocznego 42—48,000 m.: 1260 marek, w 40 kl.
b od dochodu rocznego 720—780,000 m.: 21,600 marek podatku.
b W pierwszych sześciu klasach wzrasta podatek przy dochodzie
b wyższym 600 marek o 18 marek w każdej klasie.

* Egzamin kandydatów do jednorocznej służby
b wojskowej z obwodu rejencyjnego bydgoskiego odbędzie
b się w przyszłym miesiącu w Bydgoszczy. Kandydati powinni
b zgłosić swoje przesłać tamtejszej król. rejencyi do dnia 15
b sierpnia r. b.

* W departamencie sądu apellacyjnego bydgoskie-
b go mianowani zostali: radca sądu powiatowego Lamke dy-
b rektorem sądu powiatowego w Trzcinie, asesor sądowy S ch en k
b pomocnikiem przy król. prokuratury w Szubinie; asesor sądu
b Dam m sędzią powiatowym przy sądzie powiatowym w Szu-
b binie; kandydat prawa Natan Springer, referendaryusz sądu
b apellacyjnego. Asesorowi sądowemu dr. Lucas z Wrocław-
b wa powierzono zarząd posady sędziego w Koronowie, referen-
b daryusza Springer przekazano sądowi powiatowemu w Szu-
b binie a sędzią powiatowy Neumann w Pile przeniesiony został
b jako drygent wydziału do sądu powiatowego w Szubinie.

* Zwracamy uwagę czytelników naszych na roz-
b porządzenie rady związkowej, wedle którego dwóziłotki wa-
b lutu południowo-niemieckiej, od dnia 1 września r. b. cofnięte
b zostaną z obiegu publicznego. Będące dotąd w obiegu dwu-
b złotówki te przyjmować będą w miesiącach wrześniu, październi-
b ku, listopadzie i grudniu r. b. tylko kasa krajowa w Sigmari-
b gen, główna kasa rejencyjna w Wiesbaden i kasa powiatowa
b w Frankfurtu n. M.

* Targ przypadający w mieście Margoninie na dzień
b 2 września r. b. odbył się na dzień 1 września r. b.
b — * Naoeczny świadek pożaru w Srodzie, który opisał
b korespondent nasz tutejszy w korespondencyi zamieszczonej
b w nr. 181 naszego pisma, zwraca uwagę naszą na to, że p. Ma-
b telski, nie należący wcale do straży ogniowej, był prawie pier-
b wszym, który stanął na dachu palącego się domu.

* Dotychczasowy zwyczajny nauczyciel przy pro-
b gimnazjum w Trzemesznie p. Aleksander Biskupski, został
b na własne żądanie z dniem 1 sierpnia r. b. uwolniony z urzędu
b swego.

* Sąd powiatowy w Kempnie seiga listami gońce-
b mi 11 osób, które opuściły kraje niemieckie dla uchylenia się
b od służby w wojsku liniowem i landwerze.

* W ostatnich dniach września r. b. zamierzają Niemcy
b obchodzić w Bydgoszczy stuletnią rocznicę otwarcia kanału no-
b teckiego, łączącego Brdę pod Bydgoszczą z Notecią pod Naklem

* W sprawie założenia w Warszawie muzeum prze-
b mysłowego tak rozpisyje się Kurjer Warszawski:

Odzwiają się głosy czy nie należałoby korzystając z na-
b chodzącej obecnie wystawy rólności, założyć muzeum przemy-
b słowe, lub dać mu przynajmniej podstawę?

Zdaniem naszym jest to nader możliwem w obec tego, iż
b znaczna część okazyw mogłaby w tym celu być odstąpioną
b tworząc tym sposobem zawiązek pierwszy zbiorów muzealnych.
b Na początek byłoby i to dosyć, lecz z czasem można by ob-
b myśleć środki dźwignięcia, tej tak ważnej a za granicą wszędzie
b istniejącej instytucyi.

Materyałów w Warszawie, obfitujących równo z prowincyi
b w zakłady przemysłowe, pewno nie zabraknie; zresztą sami przed-
b siębiercy, spodziewamy się, poprą tę myśl, zwłaszcza, iż leży
b ona w ich interesie, a to nie tylko co do niezawodnej korzyści z
b konkurencyi w rozwoju przemysłu, lecz w części nawet i han-
b dlowym.

Użyteczności takiego zakładu dowodzić nie potrzebujemy,
b każdy bowiem obeznany ookolwiec z jego przeznaczeniem i
b błogiem owocami jakie wydaje, będzie się pewno starał gorli-
b wie o przeprowadzenie do skutku tego projektu.

* Towarzystwo Wzajemnego Kredytu. Czytamy
b w Kal.: Obywatela miejscy i ziemscy gubernii Kaliskiej i
b Piotrkowskiej, na zebraniu w d. 26 marca r. b. odbytem pragnę-
b przysię w pomoc mieszkańcom obu gubernii w dostarczaniu
b możliwie łatwego kredytu potrzebnego tak handlującym, prze-
b mysłowcom, jak i rolnikom, zamierzali utworzyć na wzór już
b istniejącego w Warszawie Towarzystwa Wzajemnego Kredytu
b w Kaliszu. Donosiliśmy poprzednio o wysłanym z listy
b ogólnej projektujących osób komitecie, który zebraniem za-
b pisów na wkłady, ułożeniem ustawy i przedstawieniem takiej
b pod zatwierdzenie miał się zająć. Obecnie powzięliśmy wie-
b domostwo, że projekt ustawy, po dokładnem każdego przepis
b dyskusowaniu tak przez członków komitetu jak i zaproszonych,
b a chętnych do pomocy specjalistów, przez wydelegowanego ku
b temu członka zredagowany został. Projekt ten przy stosownych
b podaniach J.W. ministrowi skarbu do zatwierdzenia, a J.W.W.
b general-gubernatorowi i gubernatorowi kaliskiemu z prośbą o
b poparcie przedstawiony został. Mieszkańcy dwóch gubernii,
b tak przemysłowy i handlowy, jak i rolnicy, licznymi zapisami
b na wkłady czynnie swoją życzliwość dla rodzącego się Towar-
b zystwa objawili. Lista zapisanych członków w ręku p. Lucy-
b ana Kiedrzyńskiego znajdująca się, obejmuje poważną cyfrę
b osób 110, których wkłady 44,000 rs. wynoszą. Początek do-
b bry; nie wątpimy że obecnie, gdy myśl szanownych projektu-
b jących zaczyna wchodzić w fazę czynu, liczba zapisów wzrośnie
b znacznie. Pragnący przyjąć udział, podpisz swę u p. Kiedrzyń-
b skiego składac i tam zarazem ustawę projektowaną przejąć
b mogą.

* Ruski Mir donosi, że inżynierowie Zarządu Komu-
b kacji rozpoczęli przedwstępne studya dla zbudowania no-
b wych dróg szosowych w Królestwie Polskiem, jak na-
b stępuję: 1) Czyżew, Nur, Drohiczyń; 2) Nur, Sterdyn; 6) Łomża,
b Męzin; 4) Jeżów, Tykocin, Osowiec, Goniadz; 5) Ostrog, Rost-
b ki, Węgrów, Siedlce; 6) Rostki, Nur; 7) Żambrow, Mazowiec,
b Bielsk; 8) Radziszyn, Wyszkiw; 9) Sierock, Radziszyn; 10) Puł-
b tusk, Wyszkiw, Łochów, Węgrów; 11) Warszawa, Węgrów; 12)
b Sokółów, Drohiczyń; 13) Błonie, Modlin; 14) Zwolen, Dem-
b blin; 15) Siedlce, Drohiczyń; 16) Moszcanka, Kook, Łuków;
b 17) Kook, Miedzyrzec; 18) Zelechów, Siedlce; 19) Dryow, Hu-
b bieszów; 20) Włodzimierz Wołyński, Łuk; 20) Lubartów, Brześć;
b 21) Krasnostaw, Chełm, Włodawa; 22) prawym brzegiem Bugu
b do Brześcia; 23) Drohiczyń, Brześć; 24) Opatów, Jeżów, Opo-
b le, Kazimierz, Puławy; 25) Ra hów, Jeżów; 26) Rachów, Lu-
b blin; 27) Modlin, Sochaczew; 28) Demblin, Koziennice; 29) Bił-
b goraj, Lublin.

* Dnia 3 b. m. odbyło się uroczyste poświęcenie nowo-
b go szkalu przy Morskiem Oku, zbudowanego kosztem To-
b warzystwa Szaleczskiego. Wiele osób przybyło z Zakopanego,
b Poronina i Nowego Targu, w celu podjęcia członków węgier-
b skiego Tow. Karpackiego. Na przyjęcie Węgrów ustawio-
b no na wzgłok nad Morskim Okiem białe umajoną zielenią, i
b ozdobioną chorągiewkami narodowymi, galicyjskimi, austriackimi
b i węgierskimi. O godzinie 5-jej po południu przybyli Węgrzy
b ze Smekusu, i powitani zostali wystrzałami z moździerzy i okrzy-
b kami: nastąpiły mowy witańców i witańców, a o godzinie 7-jej
b przybyła druga partya Węgrów z Keszmarku. W uroczystości
b tej brały udział i damy z Zakopanego, że zaś była i muzyka —
b urządzono więc tańce, które przeciągnęły się do późna. Ogólna
b porożpalana w różnych miejscach jeziora w połączeniu z ognia-
b mi sztucznicami i bengalskimi, nadawały Morskiemu Oku oza-
b rodzi-jski urok — a muzyka umieszczona na środku jeziora, na
b trawie, wygrawała na przemian melodyje węgierskie i polskie.
b Należało z rana pożegnano się z Węgrami, którzy dziękując
b za serdeczne przyjęcie, prosili Polaków o odwiedzenie ich na
b rok przyszły w Szekście podczas ogólnego zgrupowania.

* Rodak nasz, Henryk Wieniawski został mianowa-
b ny profesorem konserwatorium w Brukseli, a miejsce Vieux-
b temps'a, który zrezygnował z posady i zamieszkał w Paryżu.

* Testament Rotszyld'a znany już jest obecnie w
b szczegółach. Charakterystyczną cechą oszczędności zmarłego
b jest przedewszystkiem, że ten przed 6 laty już wygotowany
b dokument datowany jest z Frankfurtu, gdzie testator spodzi-
b ewał się uniknąć opłaty stempelowej. I rzeczywiście na testame-
b ncie nie ma stempła. Zresztą Rotszyld nie miał żadnej zasady do
b przenoszenia rozporządzenia testamentalnego z Wiednia do
b Frankfurtu, bo jako obywatel austriacki niegaby zawsze praw-
b om spadkowym austriackim. Jedno z zawartych testamentu,
b że wszelkie naruszenie jego ostatniej woli uważa za żąd-
b nie i niebyle, wskazuje obawę jego, aby majątek nie został roz-
b drożony. W tym też celu córki swoje zupełnie usunął od
b spadku, to jest wydziedziczył, a tylko o trzech synach w testa-
b mencie pamiętał. Oty pozostały po nim majątek szacują na 220
b mil. złr. Z tego główna część dostaje się najstarszemu synowi
b Natanielowi, nastepna, o wiele mniejsza, młodszemu Albertowi,
b a najmłodszemu, choć nie do pogodzenia, najmłodszemu Fer-
b dyndandowi. Prawdopodobnie bracia zechcą się użyć ze si-
b strami i wynagrodzić im niesprawiedliwość ojca, który je zupeł-
b nie pominał, byle tylko pozostać wiernym swej i nie rozdra-
b bniać majątku. Część obowiązkowa, jakiejby każda z nich pra-
b wie domagać się mogła, wynosi blisko 16 mil. Pałac na Renn-
b gasse odcieżdził najstarszy syn, baron Nataniel Rotszyld. U-
b rzędnicy pracujący za życia nieboszyka otrzymali każdy roczną
b pensyą, a stary kamerydner legat w kwocie 10,000 złr. Biedni
b pozostawieni są wspaniałomyślności spadkobierców. W końcu
b dodać należy, że zwłoki zmarłego, po przywiezieniu ich na sta-
b cę kolei w Frankfurtu, zabrane zostały do skromnego powo-
b zniku spedytora; to już jest za daleko posunięta prostota
b pogrzebu.

* Główny piwowar Dreher w Schwechat pod Wie-
b dniem, na pawilonie swoim podczas wystawy wiedeńskiej umie-
b ścił następujący napis: „Antoni Dreher wyprodukował od 1
b października 1871 r. do 1 października 1872 roku 1,096,000
b wiader piwa, od których zapłacił 2,101,000 guldów podatku.“
b Suma ta w samą rzecz przewyższa budżet niejednego księ-
b stwa niemieckiego. Ale też Dreher jest najznakomitszym
b plantnikiem podatków w całej Austrii. Wiele to miarek piwa
b wypić potrzeba, by krajczami zebrać te przeszło 2 miliony złr.
b wynoszący sumę! Dreher posiada cztery browary: w Schwe-
b chat i Steinbach w Austrii, w Micholup w Czechach, i w Try-
b escie, co do rozległości przedsiębiorstwa nie może się z nim
b równać żaden piwowar na świecie. Żeby dać skalę do ocenienia
b olbrzymiej Drehera produkcji, dosyć powiedzieć, że podatek od
b całych Prusach przyniósł w 1871 roku 3,284,766 talarów, z tem
b piwa w mało co więcej jak dwa razy tyle co w Austrii sam
b Dreher zapłacił; w Bawarii zaś w 1871 roku wyprodukowano
b ogółem 1,349,000 wiader piwa, zatem tylko 250,000 wiader wię-
b ciej od Drehera.

* Kalendarz. Jutro w piątek dnia 14 sierpnia Euze-
b biusza mecz; w kalendarzu słowiańskim Dobrowoja.
b Wschód słońca o godzinie 4 minut 41, zachód o godzinie
b 7 minut 27.

Dnia 14 sierpnia 1018 wjazd Bolesława W. do Kijowa. —
b 1385 poselstwo Jagielly przed Jadwigą. — 1409 krzyżacy biorą
b z broni przetrzym Polaco. — 1448 śmierć Wincentego Kota,
b arcybiskupa gnieźnieńskiego. — 1824 ukaz carski skazujący stu-
b dentów wileńskich.

PRZYBYLI DO POZNANIA.

dnia 13 sierpnia.

BAZAR. Hebanowski z Bielaw, hr. Damski z Chocimia, dr.
b Szuldrzyński z Siernik, ks. Olaszewski z Galicyi, Piasecki z
b Warszawy, pani Juba i Gnstowski z żoną z Królestwa Pol-
b skiego, Larnowski z Krakowa.
b LUZINSKIEGO GRAND HOTEL DE FRANCE. Skarżński z
b Spławia, Graff z Prus Zachodnich, Sobiecki z Lipska, Pla-

checki K. i Piasecki I. z Królestwa Polskiego, Radomski
b z Krześcio, Chatterin z Rumunii.
b HOTEL POD CZARNYM ORŁEM. Dr. Steyner z Lipska, Pal-
b czewski z Smolci, Kierski z Poznania, Piskorski z Kuno-
b wa, Poniecki z Lipska, pani Stan z rodziną z Skoków, miss
b E. Polńska z Nowego Jorku.
b STERNA HOTEL EUROPEJSKI. Jacobowitz, Sachs i Zyg-
b Reiser z Wrocławia, Wollmann z Berlina, Reiser i Adol-
b f z Sremu, Haase z Pleszewa.

GOSPODARSTWO, HANDEL I PRZEMYSŁ.

— Przy dalszém ciągnięciu 2 klasy 150 król. pruskiej loto-
b ryi klasowej padły następujące wygrane:
b 1 wygrana 2000 tal. na nr. 55,054
b 1 wygrana 600 tal. na nr. 57,575
b 2 wygrane po 200 tal. na nr. 6096 i 73,375
b 5 wygranych po 100 tal. na nr. 18,988 20,523 36,153 44,204
b i 61,058.

Berlin, 12 sierpnia 1874.

Król. pruska generalna dyrekcya loteryi.

* Młaka. Berlin, 12 sierpnia. Pszenna No. 0 11½-11
b talar., nr. 0 i 1 10½-10 tal., rzana nr. 0 9½-9 tal., nr. 0 i 1
b 8½-8 talarów.

Wiadomości giełdowe.

Giełda poznańska, 13 sierpnia.

Zyto: cena wypowiedziana 53½, na sierpień 58½, sierpień-
b wrzesień 53, wrzesień-październik 52½, na jesień 52½, październi-
b k-listopad 52, listopad-grudzień 52.
b Wypowiedziano 500 ctr.

Okowita: cena wypowiedziana 27½, na sierpień 27½, sierpień-
b wrzesień 26½, październik 23½, listopad 21½, grudzień 20½,
b styczeń 18½ —
b Wypowiedziano — litrów.

Giełda bydgoska, 12 sierpnia.

Pszenica: wysoko psra i biała 80-82, psra i jasno psra
b 77-79 tal., kamionka — tal.
b Zyto nowe 63-65, pośledniejsze — tal.
b Jęczmień: wielki 66-70, pośledniejszy 62-65, mały 62 do
b 68 talarów.

Groch: do gotowania —, na paszę — tal.
b Łubin: niebieski —, złoty — talarów.
b Wyka: — tal.
b Owies: — tal.

Rzepak 74-76 tal., rzep o 1-2 tal. wyżej wszystko per
b 1000 kilo wedle gatunku i wagi efektywnej.
b Okowita: 27½ tal. per 100 litrów a 100 proc.

Giełda berlińska, 12 sierpnia.

Pszencis: per 1000 kilo w miej. 74-86 tal. wedle gat-
b tunku żądano; żółta — tal. z dworca pl.; na sierpień 76½-77½,
b sierpień-wrzesień —, wrzesień-październik 72½-73½, październik-
b listopad 71-71 tal. pl.

Zyto: per 1000 kilo w miejsou 50-69 tal. wedle gatunku
b żądano; — rosyjskie 52½-53 talar. ze statku i dworca. Krajowe
b —, nowe krajowe 66-68 tal. z dworca pl.; — na sierpień i sierpień-
b wrzesień 52½-53½, wrzesień-październik 52½-53½, październik-
b listopad 52½-53½, listopad-grudzień — tal. pl.

Jęczmień per 1000 kilo w miejsou 53-70 talarów
b wedle gatunku żądano.
b Owies per 1000 kilo w miejsou 57-73 tal. wedle gatunku
b żądano; szlaski i czeski —, galicyjski —, pomorski 69-73,
b wshodnio i zachodnio-pruski 57-70 tal. z dworca plac; — na sierpień
b 59½, — sierpień-wrzesień —, wrzesień-październik
b 57½-58½, październik-listopad 56½ tal. pl.

Groch per 1000 kilo do gotowania 72-75 tal., na pas-
b szę 66-70 talarów.
b Rzepak per 1000 kilo — tal.

Rzepak per 1000 kilo — tal. wedle gat.
b Olej rzepiowy per 100 kilo w miejsou 17½ tal. bez
b beczki, — tal. z beczką płacono, — na sierpień i sierpień-
b wrzesień 17½, wrzesień-paź

Dnia 9 bm. o godzinie 1/4 na 3 rozstał się z tym światem ukochany nasz synek
CZESIU NIESZCZOTTA,
skończywszy lat 3, o czem krewnym, przyjaciółom i znajomym donoszą strapieni rodzice.
Kozarzewek.

Ogłoszenie.
W konkursie do majątku kupca **Józefa Fabiana Sebastiana Kistler** w Poznaniu zamieszkałego następnie handlu braci **Katz** w Berlinie pretensy za towary wilości 48 tal. 26 sgr. wraz z 6 % od dnia 6 marca 1874 r.
Do rozpoznania pretensy tej został termin na dzień 1 września 1874 przed południem o godzinie 11 przed komisarem konkursu w biurze konkursowym Nr. XI. wyznaczony, o czem się wierzycieli, którzy pretensy swe zamierzali zgłaszać, wzywamy.
Poznań, dnia 7 sierpnia 1874.
Królewski sąd powiat.
Wydział I.

Król sąd powiat. t. Wydział I.
Gieźno dnia 5 sierpnia 1874.
Obwieszczenie.
W sprawie konkursu w **Józefa i Teofilu** małżonków **Steinborn** został kupiec **Adolf Werner** w miejscu także zarządcą stałym masy zamianowany.
Komisarz konkursu.
Busse.

W księgarni **Edmunda Calliera**, Poznań, Wilhelmska ul. 18 jest do nabycia broszurka co tylko wydana:
Sadowski Jan:
Spółki pożyczkowe w zastosowaniu do gospodarstwa wiejskiego.
Cena 10 sgr.

Do 20 sierpnia rb. przyjmuje
Inseraty
do
KALENDARZA
Majstra od Przyj. Ludu
księgarnia
Żupanskiego.

W antykwarni **E. Calliera**, Poznań, Wilhelmska ulica Nr. 18 jest tania do nabycia
Zbiór dzieł
agronomicznych
w językach: polskim, francuskim i niemieckim, składający się z 140 tomów.

Posada nauczyciela.
Przy niemieckiej ewangelickiej szkole ludowej we Lwowie (w Galicji) opróżniona jest posada nauczyciela, która natychmiast obsadzona zostanie. Ubiegający się muszą posiadać seminaryjskie wykształcenie i uzdolnienie do udzielania nauki śpiewu a ewentualnie do zastępowania organisty. Pożądaną jest też znajomość języka polskiego. Roczna pensja złr. 600 i tymczasowy dodatek na pomieszkowanie złr. 200, od września zaś r. 1875 pomieszkowanie w nowym zabudowaniu szkolnym i 100% dodatek kwinkwalny.
Podania zaopatrzone w świadectwa wraz z wymienieniem czasu, od którego może pełnić zaczęta urzędowanie, należy wnieść do 1 września r. b. pod adresem: **An das Presbyterium der evang. Gemeinde in Lemberg.** (4382)

Aukcja starych i nowych mebli.
W piątek dnia 14 mb. rano od 9 godziny sprządać będą za gotową zapłatą przy Sapięzińskim placu Nr. 6 rozmaite meble jako to: szafy, stoły, krzesła, kanapy, zwierciadła, obrazy olejne, firanki, zegarki dla panów i dam, długie i krótkie lancuski.
(4392)
Katz, komisarz aukcyjny.
Prace miernicze i niwelatorskie
wszelkiego rodzaju (pomiar, parcellacje drenowania, nawodnienia, rysunki techniczne, mapy, kosztorysy, itd.) wykonuje sumiennie i jak najstaranniej
Poznań, Półwiejska ul. 32. (3387)

Józef Krenz,
miernik rządowy i inżynier cyw.
Broń palna do polowania.
J. Offermann w Kolonii R.
fabrykant broni i puszkarz,
Uwieńczona nagrodą Bydgoszcz 1868, Królewiec 1869
polecą swój skład zaopatrzony zawsze w kilka set sztuk fuzji
(4226)
pojedynczych . . . od 3 tal. począwszy
dubeltówek . . . 6 1/2 1/2
prawdziwych damasc. patentowanych . . . od 11 tal. począwszy
Lefauchaux itd. . . 18 do 200 tal.
rewolwery, sztucery, spręży myśliwskie każdego rodzaju przy dwutygodniowej próbie i pod każdą gwarancją.

EAU DE MELISSE DE CARMES,
Pana **Boyer** w Paryżu.
woda z rośliny zwanej Miódniakiem Karmeliem, nagrodzona medalem na Powszechną Wystawę w Londynie w r. 1862.
Środek ten powszechnie znany i używany w Paryżu przeciw cholerze, apopleksji, sparaliżowaniu, zemdleniu, migrenom, bólesciom, reumatyzmowi, niestrawności itp.
Skład główny w Paryżu u p. **Boyer**, przy ulicy Taranne Nr. 14, — w Poznaniu w aptece dr. **Mankiewicza**. (40)

PRODUITS HYGIENIQUES
DU DOCTEUR DELABARRE
WAZNE ZAWIADOMIENIE
Każdy flakonik Syropu Delabarre, tak zwanego STYROPU DO ZĘBÓW, którym się nieciera dziąsła małych dzieci dla ułatwienia wyrznięcia się zębów, jeżeli nieopatrzony podpisem **Dr. DELABARRE**, jest fałszerstwem i naśladowstwem.
Papką higieniczną, pożywną dla małych dzieci, starców, osób osłabionych i powracających do zdrowia.
Kitado Zębów z **Gutta-Perki**, bardzo łatwy i dogodny do plombowania zębów spróchniałych samym sobie.
Mixture osuszająca i chloroformowa, do osuszania gębów spróchniałych przed rąbaniem.
PARYŻ-Skład główny przy ulicy Montmartre, 4. — Dostawca: **W WARSZAWIE** w składach materiałów aptecznych **PP. Gallego i Spiessa**; w **WILNIE** w składach **PP. Gruźewskiego i Chrościeckiego**; w **KIJOWIE** w aptece **Braci Marcińczyk**; w **KRAKOWIE** w aptece **P. Trauczyńskiego**; w **ŁWOWIE** i w **POZNANIU** w aptekach **PP. Mikolascha i Dr. Mankiewicza**. (31)

PAPIER WILNISKI
Znakomite powołanie tego środka należy do jego własności prowadzenia na powiększonej skali, palen i irytacji, które dotknęły najjaśniejsze organy; tym sposobem przyczyną choroby nie jest ciąża, a tylko nieumiarowane używanie tego środka. Najznakomitsi lekarze zalecają go przeciw katarom, nieżytowi, ostrzeżeniu chorób, gorączkom, dławicy, bólowi w krzyżach, etc.
Użyte go papieru bardzo proste, jedne przyłożenie wystarczy często i pozostawia tylko lekkie swędzenie. — Cena pudełka 1 f 50 c. w Paryżu.
Dostawca: **W WARSZAWIE** w aptece **Dr. Mankiewicza**; w **KRAKOWIE** i w **ŁWOWIE** w aptekach **PP. J. Trauczyńskiego i P. Mikolascha**; w **WARSZAWIE** w składach mater. apt. **PP. Ferd. Aug. Gallego, L. Spiessa i J. Mrozowskiego**. (32)

CIERPIENIA SZYI
CHOROBY
KRTANI I UST
CUKIERKI DETHANA
Zalecane w słabościach gardła, chrypce, zapaleniu gardła, zawrzożeniu w ustach, cuchnącemu oddechowi, irytacji w gardle i gębie przez palenie tytoniu, zapobiegają działaniu merkuryszu. Lekarze zalecają szczególnie każdemu dziecku, mowcom, profesorom i śpiewakom, albowiem utrzymują siłę organu głosu i zapobiegają strudzeniu gardła. (2)
W Paryżu w aptece p. **Dethan**, Faubourg St. Denis, 90; w Poznaniu w aptece dr. **Mankiewicza**; w **KRAKOWIE** w aptece p. **Trauczyńskiego**; i w **ŁWOWIE** w aptece p. **Mikolasch**. —

W. Garbary Nr. 48. na placu Towarz. „Ul” jest
drzewo
porządkowe, do budowl i użytku stolarskiego w rozmaitym doborze na składzie, które się poleca Szanownej Publiczności.

Biuro stręczenia pomieszek
S. Bamberg'a
udziela odpowiednich wiadomości o lokalach handlowych, kantorach, panskich, średnich i małych pomieszkaniach we wszystkich dzielnicach miasta.
(4220)
S. Bamberg, Stawna ulica Nr. 6.
Prawdziwą zieloną rosyjską
tabakę do zazywania
(kowieńską)
polecą od 10 tal. począwszy za centnar jako też dobre inne gatunki od 9 tal. począwszy
(4385)
fabryka tabaki
S. MARCUS'A.
Krotoszyn.

PAPIER RIGOLLOT
CZYLI MUSZTARDA W LIŚCIACH
NA SYNAPISMY
MEDAL ZŁOTY W LUGDUNIE 1872.
MEDALE SREBRNE HAVRE 1868. PARYŻ 1872.
MEDALE BRONZOWE PARYŻ 1855. TRIEST 1871.
Przyjęty w szpitalach paryskich, ambulsach i szpitalach woj-skowych, w marynarkach francuskiej i królewsko-angielskiej.
„Zachować macie musztardę wszystkie jej własności, otrzymać w kilku chwilach z łatwością skuteczną z najmniejszą możliwą ilością lekarstw, o to zadania, które p. Rigollet rozwiązał w sposób pożądaný itd.”
Dr. A. BOUCHARDAT (Annuaire de thérapeutique, 1868 r. str. 204.)
Wymagać należy podpisu jak obok; unikać fałszerstw.
W Paryżu, ulica Avenue Victoria Nr. 24.
W Poznaniu w aptece Dr. Mankiewicza. (15)

Amerykańskie oryginalne
Kirby żniwiarki do zboża.
Doświadczone podczas żniw 1872 i 1873.
Machiny na próbę do obejrzenia u panów
(3652)
BRACI KLUG, Białosłowie.
Katalogi franko i bezpłatnie.
(4394)
170 sążni
czyli
510 metrów kubicznych
drzewa olszowego suchego
ustawionego nad Wartą w Baranowie — ma na sprzedaż
Dom. Zabno pod Mosiną.

Ludwika Gehlen'a
regenerator włosów
przywraca siwym i białym włosom pierwotny ich kolor bez farbowania.
Ludwika Gehlen'a regenera-tor włosów nie jest farbą, oddala wszyskie nieczystości głowy i zapobiega wypadaniu włosów.
Ludwika Gehlen'a regenera-tor włosów jest najtańszym i p-lece-nia najdogodniejszym środkiem przywracającym, jaki kiedykolwiek wynaleziono. Atesta przedkłada się. Cena 1 tal. 15 sgr. (3957)

Ludwik Gehlen,
fryzjer i konserwator włosów.
Berlińska ulica Nr. 11 Poznań.

NEWRALGIE
wszelkie cierpie-nia nerwowe, każdej chwili ustępują po użyciu pigułek anti-nerwalgicznych dra **CRONIER**. Skład w Paryżu w aptece p. **Levasseur**, rue de la Monnaie 19, w Poznaniu w aptece dra **Mankiewicza**, w Warszawie w składzie towarów aptecznych **pp. Gallego i Spiessa**. (41)

Salonowe łądowe i wodne (436)
ogień sztuczny
polecą **Wunsch**, Myliusa Hotel.

W Pożarowie
p. Wronkami
jest na sprzedaż (438)

100 mació
Electoralno-Negretti
po trzecim jagnięciu, zupełn-zdatnych do chowu i

120 skopów
trzechletnich, dobrej budowy i dalszego trzymania przydatnych

Dom. Borek
ma na sprzedaż
białą angielską i żółtą
Hickling
pszenicę,
żyto
zeelandzkie i Correns
po 15 sgr. nad cenę targową poznańską za 100 kilo. Zamawiać rychło

Jest do wydzierzawienia od św. Michała
ogród warzywny i owocowy,
dobrej kultury, obszerny (około 8 morgów w Śremie. Ogródowi mający chęć dzierżawienia opatrzeni w dobre rekomendacje i stósowa-kaucy mogą się zgłosić u p. **Swinarskiego** tamże. Stare miasto. (4375)

Rządca gospodarczy
poszukuje miejsca zaraz w W. X. Poznaniem, Galicji lub Królestwie Polskiem; w kształcony teoretycznie na akademii w P-szkowie, praktykowany przez lat dwanaście gotów przyjąć tymczasowe następstwo do dzieła lub rzadcy. — Odwołać się może wiarogodnych obywateli. Zgłoszenia przyjmie franco Wry Pan **Berneker**
Młodszemu poczta Bytyni. (4388)

Dominium Separow
per Granowo przyjmie każdą
chwili (4387)

elewa gospodarcz.

Na Działowym placu
Mehlberg'a
sławne anatomiczno-patologiczne i etnologiczne
Muzeum

jako też ulubiona **wystawa artystyczna**
400 fotografii na szkło do obejrzenia od 10 godzin z rana do 10 godziny wieczorem
Cena wniścia 5 sgr. (4388)
W piątek dnia 14 sierpnia od godziny 1 z południa do 8 godziny wieczorem muzeum tylko dla dam jedynie będzie otwarte

Berlin, 12 sierpnia.				Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.			
niemieckie papiery				Ameryk. pożycz. nowa			
russk. pożycz. konsolid.	4 1/2	100 1/2 p.		Renta francuska	5	99 1/2 p.	
dito do 100 p.	4	100 p.		Rumun. pożyczka	3	104 p.	
blig. długu państwa	3 1/2	94 p.		Moneta w złocie, srebrze i papierach.			
rein. pożycz. państwa z 1855	3 1/2	129 1/2 p.		Napoleonsdory			
ist. zast. wschodnio-				Imperyjały	1	5. 13 1/2 p.	
russkie	5 1/2	88 1/2 p.		Dolary	1	1. 1 1/2 p.	
dito	5 1/2	88 1/2 p.		Austriack. noty bank.		92 1/2 p.	
zast. poz. (nowe)	4 1/2	92 1/2 p.		Rosyjskie noty bank.		94 1/2 p.	
dito do 100 p.	4 1/2	92 1/2 p.		Francuskie noty bank.		8 1/2 p.	
dito do 100 p.	4 1/2	92 1/2 p.		Dyskonto wekslowe			
dito nowe	4 1/2	92 1/2 p.		dito lombardowe			
hodn. prusk.	5 1/2	87 1/2 p.		Poznań, 13 sierpnia.			
dito	5 1/2	87 1/2 p.		Listy rentowe i zastawne.			
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Nowe listy zastawne	4	98 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Listy rentowe pozn.	4	98 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Prowinc. obligacye	5	100 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Powiatowe obligacye	5	100 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Obligacye miejskie	4	98 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		dito do 100 p.	5	101 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Szląskie listy zastawne	3	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Szląskie listy rent.	4	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Akcyje bankowe.			
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Berl. stowarz. bank.	4	83 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		dito dysk. komand.	5	178 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Zagraniczne papiery.			
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Amer. pożycz. 1882	6	100 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		dito 1885	6	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Włoska renta	5	64 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		dito akcyje tytun.	6	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		dito obligacye tyt.	6	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Austr. noty bank.	4	92 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		dito renta papierowa	4 1/2	64 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Austr. renta srebrna	4 1/2	69 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Polsk. lik. listy	4	69 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Ros. listy zast. na grn.	5	89 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Ros. -amer. -poż. z 1870	5	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Ros. -amer. -poż. z 1871	5	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Ros. noty bank.	5	94 1/2 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Akcyje przemysłowe.			
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Centr. bank bud. Berlin.	5	70 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Berlin. kantor drzewa.	4	99 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Huta Hoerder	5	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Stowarzysz. immobil.	4	94 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Huta Lauchhammer	5	142 p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		dito Laura	5	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		dito Marienhütte	5	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Pozn. bro. (Feldschloss)	—	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		dito bank budowl.	—	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.		Buty Redenhütte	5	— p.	
dito do 100 p.	5 1/2	87 1/2 p.					

W księgarni Żupańskiego
wyszedł:
Tom pierwszy
Dzieł filozoficznych
dr. Libelta
mających w 8 miesięcach wyjść w 6 tomach
pod tytułem ogólnym:
FILOZOFIA
i
KRYTYKA.
Tom ten obejmuje: (4059)
Samowładztwo rozumu i ob-
jawy filozofii słowiańskiej.
Cena każdego tomu 1 tal. 10 sgr.

**Egzamin na wolon-
taryuszów.**
Przygotowanie wraz z pensją.
(3831) **Dr. Theile.**
Poznań, Św. Marcin 66.

Salonowe ładowe i wodne (4357)
ognie sztuczne
polecą **Wunsch**, Myliusa Hotel.

Mieszkam teraz **Mlynska uli-
ca Nr. 5.** (4410)

R. Fiebig,
majster mularski.

J. Pawłowska
Wrocławska ulica Nr. 6
polecą w najtańszych cenach rozmaite
bawelny, przybory do ha-
fów szycia maszynowego,
pantofle zaczęte od 20 sgr.
sakiewki, krawaty męskie,
ponczochoy, szkarpetki itd.
(4412)

Une importante maison de Bordeaux
demande pour la vente des vins et
spiritueux de bons voyageurs ayant
désir une clientèle et pouvant fournir
des références sérieuses; conditions
très avantageuses. Ecrire à la Com-
pagnie Anglo-Française, 82, cours
Jardin public (Châtreaux) Bordeaux.
(4378) [H. 5545. X.]

F. Stending,
parowa, artystyczna farbiernia, dru-
karnia i chemiczna pralnia, Wrocław,
Frankfurt, Gdańsk, Bydgoszcz, Ligni-
ca, Głogów, Landsberg n.W., Kistrzyn
w **Poznaniu**
Wilhelmowska ulica 8, naprze-
ciw Hotelu Myliusa
polecą się usilnie. (4405)

Jedyny skład
**piwa kuhl-
bachskiego**
z browaru
Leonarda Eberlein
z Kuhlbach
polecą (3484)

W. Sobecki,
Poznań — Szkólna ul. 11.

Slonina
i (4381)
smolec
amerykański
hurtownie i pojedynczo u

J. Mondré'go
w **Poznaniu**,
na Chwaliszewie Nr. 39,
w **Swarzędzu**,
w Rynku Nr. 218/19.

Cygara!
W doborowe gatunki zaopatrzony
mój skład mój cygar bremeńskich
i hamburskich polecam do łaska-
wego uwzględnienia, gatunki:
Othello po 15 tal.
La Higuera „ 16 2/3 „
Mocana
Cron Regalia
El Aquilla „ 20 „
La Olor
Flor Elsa „ „
Imperial „ 22 1/2 „
Cabinet „ 24 „
El Contento „ 27 1/2 „
La Opera „ 30 „
La Poema „ 40 „
jako najwięcej ulubione wymieniam.
J. K. Nowakowski.

Walne zebranie
Towarzystwa pożyczkowego dla
miasta Ostrowa i okolicy
(Spółki zapisanej w rejestr handlowy)
odbędzie się
w **niedzielę dnia 23 sierpnia**
o godzinie 5 po południu w lokalu p. F. Urbańskiego.
Porządek dzienny:
1. Wylosowanie członków występujących z Rady Nadzorczej.
2. Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej.
3. Sprawozdanie ze stanu kasy za półrocze ubiegłe.
4. Wnioski. (4403)

Nakładem księgarni (4322)
Tytusa Daszkiewicza w Poznaniu
wyszedł co dopiero
Portret J. O. Księdza Prymasa
Mieczysława hr. Ledóchowskiego
z dotychczasowych najpodobniejszy — olejnym kolorowym drukiem staran-
nie wykonany — 63 centymetry wysoki, 47 centym. szeroki. Cena 1 tal.
15 sgr., z opakowaniem 1 tal. 18 sgr., w szerokich barakowych ramach 4 tal.

Ogłoszenie księgarni
Gubrynowicza & Schmidta.
Stosownie do pierwotnych ogłoszeń rozpoczynamy
z **dniem 1 października r. b.**
WYDAWNICTWO TYGODNIKA
poświęconego literaturze, sztukom pięknym,
nauce i rzeczom społecznym.

„Ruch Literacki“
(4401) pod redakcją
Bronisława Zawadzkiego.
Każdy numer obejmować będzie dwa arkusze druku w dużym formacie.
Pismo nasze przy współudziale najpierwszych pisarzy polskich będzie peł-
nym i wiernym obrazem umysłowego życia zarówno własnego kraju jak w ogóle
świata.
Umieszczać także będziemy przekłady najcenniejszych pojawów literatury
zagranicznej, i w tym celu pozyskaliśmy zdolnych i gruntownie obznajomionych
z przedmiotem tłumaczy.
Panowie autorowie i nakładcy, życzący sobie, aby oceny ich książek
w piśmie naszym umieszczane były, zechcą nadsyłać nowości wprost
do redakcji „Ruchu Literackiego.“
Bliższe szczegóły wydawnictwa podamy oddzielnymi prospektami.
Lwów, dnia 30 lipca 1874.
Skład główny na W.Ks. Poznańskie, Prusy i Śląsk
w księgarni **M. Leitgebra i Spółki w Poznaniu.**

Technicum
Mittweida.
Wyższa szkoła fachowa
dla inżynierów machin, wermistrzów itd.
Plany nauk bezpłatnie przez dyrektora.
Przyjęcie: 15 października.
(Królestwo saskie.) (3539) — Nauka przygotowawcza bezpłatna.

HERBATE
wyborową po 8, 10 i 12 złp. za funt polecą
Grand Hôtel de France.
Warszawski magazyn obuwia
męskiego i damskiego
bogato w wyborowe towary zaopatrzony
przy **Wilhelmowskiej ulicy Nr. 18**
naprzeciw hotelu francuskiego. (3830)
F. ANDRZEJEWSKI.
Fortepiany i pianina
najlepszego wyrobu dostawcy nadwornego **Kaps'a z Drezna**,
Irmel'a, Röhnisch'a i Blüthner'a w najobfitszym wyborze polecą
S. J. Mendelsohn.
Używane **pianino i fortepian** po dostępnej cenie na
składzie. (4409)

SKŁAD
bezpiecznych od złodziei i ognia
kas, szaf, wag
mostowych i
do bydła, ze-
laznych łóżek, mebli ogrodowych, krzeseł
do kolysania się itd.
REINHOLD RICHTER,
Wrocław, Rynek 47 Naschmarktseite.

**Zaopatrzenni we wszelkie no-
wości na sezon jesienny pole-
cają takowe**
Loga & Bieliński. (4413)

Plotno z bielnika
nadeszło do **Nr. 26** włącznie. (4384)
Robert Schmidt.

Bron palna do
polowania.
J. Offermann w Kolonii R.
fabrykant broni i puszkarz,
Uwieńczona nagrodą Bydgoszcz 1868,
Królewiec 1869
polecą swój skład zaopatrzony zawsze w kil-
ka set sztuk fuzji (1426)
pojedynczych . . . od 3 tal. począwszy
dubeltówek . . . „ 6 „
„ prawdziwych damasc. patento-
wanych . . . od 11 tal. począwszy
Lefauchaux itd. „ 18 do 200 tal.
rewolwery, sztucery, sprzęty myśliwskie ka-
żdego rodzaju przy dwutygodniowej próbie
i pod każdą gwarancją.

PRODUITS HYGIENIQUES
DU DOCTEUR DELABARRE
WAZNE ZAWIADOMIENIE
Każdy flakonik Syropu Delabarre, tak
zwany SYROP DO ZĘBÓW, którym się
nacierają małe dzieci dla ułatwienia
wyrzynania się zębów, jeżeli nieopatrzony
podpisem **Dr. DELABARRE**, jest
fałszerstwem i naskładownictwem.
Papka higieniczna, pożywna dla
małych dzieci, starców, osób osłabionych i
powracających do zdrowia.
Kit do zębów z Gutta-Perki,
bardzo łatwy i dogodny do plombowania
zębów spróchniałych samym sobie.
Mixtura osuszająca i chlorofo-
reniczna, do osuszania zębów spróchniałych
przed raplombowaniem.
PARYŻ—Skład główny przy ulicy Monti-
martre, 4.—Dostać można: w **WARSZAWIE**
w składach materiałów aptecznych **PP. Gal-**
lego i Spiessa; w **WILNIE** w składach **PP.**
Gruźewskiego i Chrościckiego; w **KIJOWIE**
w aptece **Braci Marcińczuk**; w **KRAKOWIE**
w aptece **P. Trauczyńskiego**; i we **LWOWIE**
i w **POZNANIU** w aptekach **PP. Mikolascha**
i **Dr. Mankiewicza**.

NEWRALGIE wszelkie **cierpie-**
nia nerwowe,
każdej chwili ustę-
pują po użyciu pigu-
łek anti-newralgij-
nych **dra CRONIER**. Skład w Paryżu w
aptece **p. Levasseur**, rue de la Monnaie 19,
w Poznaniu w aptece **dra Mankiewi-**
cza, w Warszawie w składzie towarów
aptecznych **pp. Gallego i Spiessa**. (41)
(81) Znakomito powiadzenie tego broda należy od je-
go własności sprawozdania na powierzchni ciała za-
pali i trzęsący, które dotknęły najżywniejsze orga-
ny, tym sposobem przelęgają on chorobie na części
ciała mniej delikatne i daje większą łatwość uleczenia
takowej. Napromieniowanie lekarze zalecają go, przeci-
kataram, nieżytości, oskrzeli, chorób ogar-
dianym, gośców, bólem w krzyżach etc.
Użycie tego papieru bardzo proste, jedynie przy-
łożenie wystarcza często i pozostawia tylko lekkie
swędzenie. — Cena pudełka 1 f. 50 c. w Paryżu.
Dostać można w **Poznaniu** w aptece **dra**
Mankiewicza, w Krakowie i we Lwowie w apte-
kach **pp. J. Trauczyńskiego** i **P. Mikolascha** w
Warszawie w składach mater. apt. **pp. Ferd. Aug.**
Gallego, L. Spiessa i **J. Mrozowskiego**.

EAU DE MELISSE DE CARMES,
Pana Boyer w Paryżu.
woda z rośliny zwanej Miodownikiem
Karmelickim, nagrodzona medalem
na Powszechnej Wystawie w Londynie
w r. 1862.
Środek ten powszechnie znany i używa-
ny w Paryżu przeciw **cholercie, apopleksyon**,
spazmizowaniu, zemdleniu, migrenom, boleści i
raniciu w żołądki, niestrawności itp.
Skład główny w Paryżu u **p. Boyer**,
przy ulicy **Taranne Nr. 14**, — w Poznaniu
w aptece **dra Mankiewicza**. (40)

CIERPIENIA SZYI
CHOROBY
KRTANI I UST
CUKIERKI DETHANA
Zalecane w słabościach gardła, chry-
pce, zapaleniu gardła, zawrzo-
dzeniu w ustach, cuchnącem uo-
dechowi, irytacji w gardle i gębie
przez palenie tytoniu, zapobiega-
ją działaniu merkuryszu. Lekarze
zalecają szczególnież kaznodziejom,
mówcom, profesorom i śpiewakom,
albowiem utrzymują siłę organu głosu i
zapobiegają strudzeniu gardła. (2)
W Paryżu w aptece **p. Dethan**, Fau-
bourg St. Denis, 90; w Poznaniu w apte-
ce **dra Mankiewicza**; w Krakowie w
aptece **p. Trauczyńskiego**, i we Lwo-
wie w aptece **p. Mikolascha**.

Na sezon zimowy
polecam mój obfity skład
**lamp gazowych, petroleo-
wych, do świec, pajaków,**
lamp stołowych, ściennych i
wiszących itd.
Lampy do oleju przerabiają się pię-
knie i akuracie na **petroleowe.**

Reinhold Richter,
Wrocław Rynek 47 Naschmarktseit

Kolej
oleśnicko-gnieźnieńska.
Akcyonariusze Towarzystwa kolei oleśnicko-gnieźnieńskiej wzywają się niniejsz-
na mocy § 6 Statutów Towarzystwa, aby wpłacili przy przedłożeniu arkuszy kwitowy
siódma ratę 10 procent na akcje zakładowe w ilości . . . 10 ta
i to wedle § 8 z potrąceniem prowizji na wpłacone już sześćdziesiąt
procent za czas od 1 maja do 31 sierpnia r. b. w ilości . . . 1 ta
a więc netto w ilości 9 ta
na akcję zakładową,
na akcje zakładowe z prawem pierwszeństwa w ilości . . . 20 ta
z potrąceniem prowizji jak poprzednio w ilości . . . 2 „
a więc netto w ilości 18 ta
na akcję zakładową z prawem pierwszeństwa
i to w czasie (4322)

od 20 do włącznie 31 sierpnia r. b.
w domu bankowym **Mendelssohn & Comp.** w Berlinie, szwajcarski
Stowarzyszeniu bankowemu (Schweizer Bankverein) w
Zürichu, w kasie komunalno-powiatowej w Milczu, w ka-
samelaryjnej w Krotoszynie lub w kasie kamelaryjnej
wrocławskiej.
Uprasza się, aby wpłatę tę uskutecznić nie później niż w tym czasie podanych powy-
ższych wpłat, w którym miały miejsce wpłaty dawniejsze.
Wrocław, 25 lipca 1874.

Rada Nadzorcza.
podp. **Hr. Maltzan.**
(Nadesłano.)
Wielkie dobrodziejstwo plastru Gloecknera*) poznałem na
sobie samym. Przed 6 laty spadłem z I piętra w znak na bok lewy,
tak że zbiłem sobie lewą kość udową na jeden cal, w czasie zaś
długim nie mogłem nigdzie w największych bólach znaleźć pomocy;
powyższy jedynie plaster uzdrowił mnie w krótkim czasie i oddał
się znowu zatrudnieniu mego powołania. Mam sobie za obowiązek
podać to do wiadomości wszystkich cierpiących.
Herrmann Bischoff,
młynarz w Grune pod Lesznie.
(3950)
*) Prawdziwy w stępel: **(M. RINGELHARDT)** na pudełku
zaopatrzony do
nabywania pudeł-
ko po 5 i 3 sgr., z Czerwonej apteki (A. Pfuhl) w Poznaniu, Czer-
wonej apteki w Wystrzciu, z głównego składu dla Górnego Śląska:
Kranzelmarkt-apotheke (Th. Czerwenka) w Wrocławiu itd. fabryka
w Gohlis pod Lipskiem.
NB. Bez podanego powyżej stępla plastrów nie jest prawdziwy.

LIEBIG'S COMPANY
wyskok mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka pol.]
Cztery złote medale — Paryż 1867 (2), Havre 1868,
Moskwa 1872.
Trzy dyplomy honorowe — Amsterdam 1869, Paryż 1872,
WIEDEŃ 1873.
Dyplom „Hors Concours“ Lugdun 1872.
Tylko prawdziwy jeżeli na etykiecie każdego garnka
znajduje się nazwisko **J. Liebig** w niebieskim kolorze.
(156)
Skład hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u **pp. W. F. Meyera & Co.**, aptekarza **H. Elsne-**
ra, Br. Andersch, aptekarza **Dr. Mankiewicza, J. N. Leit-**
gebra, aptekarza **G. Brandenbura, A. Cichowicza, Jakó-**
ba Appia, Alberta Classena, Ed. Stiller'a, H. Kirsten
Wwy, R. Barcikowskiego, Ed. Feckerta jun., T. Luzzi-
skiego, aptekarzy **A. Pfuhla, Gust. Reimann'a**, med. ases.,
S. Alexandra, S. Sobieskiego, Oswalda Schöpe, Emilia
Brunne, J. K. Nowakowskiego, i Frensel & Co. w Po-
znaniu; **W. Zapalowskiego** w Wągrowcu, **Karola Wacker'a**
w Margoninie, **A. Degner'a** w Krynii, **A. Schilling'a** w Żninie.

Precz z nagniotkami!

W przebiegu mojej praktyki lekarskiej jako lekarzka nóg udało mi się zestawiać masę, wolną zupełnie od trucizny a i najzastarsze nagniotki z pewnością usuwając. Złożona z substancji, wykluczających zupełnie możliwość alteracji krwi, usmiera natchmiast ból, usuwa skórę rogową i narosły wapienne bez naruszenia bliznek części mięsnych i dla tego jest równie niebezpieczna jak usmierzające lekarstwo do pewnego usunięcia nagniotków. Wielkie pudełeczko 20 sgr., małe pudełeczko 10 sgr. przy przesyłce pocztowej 1/2 sgr. więcej. Do nabycia w Poznaniu u J. Flantera, handel towarów kolonialnych, Chwaliszewo 95.

Elżbieta Kessler.

Ludwika Gehlen'a regenerator włosów

przywraça siwym i białym włosom pierwotny ich kolor bez farbowania. Ludwika Gehlen'a regenerator włosów nie jest farbą, oddala wszystkie nieczystości głowy i zapobiega wypadaniu włosów. Ludwika Gehlen'a regenerator włosów jest najtańszym i polecenia najodpowiedniejszym środkiem przywracającym, jaki kiedykolwiek wynaleziono. Atesta przedkładają się. Cena 1 tal. 15 sgr.

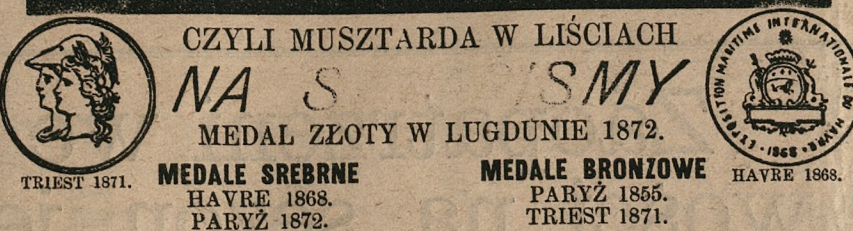
Ludwik Gehlen, fryzjer i konserwator włosów. Berlińska ulica Nr. 11 Poznań.

WARKOCZE, SZYNIONY, LOKI, TUPETY, PERUKI, roboty wiernie naturę naśladować, tanie ceny, poleca J. Buchholz, fryzjer teatralny. 13 Wodna ulica Nr. 13.

Surowe, wyczesane włosy kobiece kupuje się w wielkich i małych ilościach, kilogram, 2-2 1/2 tal. fr. Oferty sub E. c. 62069 przyjmują eksped. anonosów Haasenstein & Vogler w Frankfurtie n. M.

Co tylko wyszło 34 wyd. sławnej w całym świecie, pouczającej książki Der persönliche Schutz doradca dla ludzi każdego wieku przez Laurentius'a. W okładce opieczetowana. Tysiącokrotnie doświadczona pomoc i kuracja (25 letnie doświadczenie!) słabości płci męskiej, cierpienia nerwowych itd. skutków wyniszczającej onanii i wybrków płciowych. Do nabycia przez każdą księgarnię i w Berlinie od E. Götz Pod lipami 20, jako też od autora Hohestr. Lipsk Cena 1 1/2 tal. Przed nastawianiem i wywiaganiem z mojej książki, — mamiłami pismami plugawymi, które pod tytułami Jugendfreund, Selbstbehaltung i podobnymi ogłaszane bywają obok rozmaitych niegodnych samolubstw — ostrzegam się życzliwie. Dla tego uważać należy na to, aby dostać prawdziwe wydanie, (1571) wydanie. oryg. Laurentiusa które tworzy tom w 8-ce o 232 stronach z 60 anatom. wizerunkami w kolorach i opieczetowane jest stemplem imieniem autora. Nota bene. — Książki mojej natchodzą się już 4 tłumaczenia na obce języki (duński, szwedzki, rosyjski i włoski), których także w handlu księgarskim nabyć można. [H. 0995.]

PAPIER RIGOLLOT

CZYLI MUSZTARDA W LIŚCIACH NA S. SMY MEDAL ZŁOTY W LUGDUNIE 1872. MEDALE SREBRNE HAVRE 1868. PARYŻ 1872. MEDALE BRONZOWE PARYŻ 1855. TRIEST 1871. HAVRE 1868. Przyjęty w szpitalach paryskich, ambulansach i szpitalach wojskowych, w marynarkach francuskiej i królewsko-angielskiej. Zachować maczce musztardowej wszystkie jej własności, otrzymać w kilku chwilach z łatwością skutecznego i najmniejszą możliwą ilością lekarstwa, o zadaniu, które p. Rigollet rozwiązał w sposób pożądanym itd. Dr. A. BOUCHARDAT (Annuaire de thérapeutique, 1868 r. str. 202). Wymagać należy podpisu jak obok; unikać fałszerstw. W Paryżu, ulica Avenue Victoria Nr. 24. W Poznaniu w aptece Dr. Mankiewicza.

Urzędownie stwierdzone Epilepsya, wielka choroba i szaleństwo, kurcze piersiowe i żołądkowe. Nie tylko cierpiące ludzkości lecz całemu światu dowiódł, jak nie uleczoną dotąd, najokropniejszą ze wszystkich chorób, usuwam trwale przez chemiczny skład ziół. Kilka set pism dziękczynnych jako też premie ze wszystkich państw europejskich są już do przejrzenia, wszyscy przeto nieszczęśliwi, nawiedzeni tym strasznym nieszczęściem, mogą się z nadzieją i zaufaniem przy specjalnym opisie powstania i rodzaju choroby udać do niżej podanego adresu. C. F. Kirchner, Berlin SW. Lindenstrasse 66.

Amerykańskie oryginalne Kirby żniwiarki do zboża. Doświadczone podczas żniw 1872 i 1873. Machiny na próbę do obejrzenia u panów BRACI KLUG, Białosłowie. Katalogi franko i bezpłatnie.

Wypraw i wyprawy dla dzieci od pojedynczych do najwykwintniejszych dostarcza po bardzo przystępnych cenach MAŁY BAZAR, Wilhelmowski plac Nr. 10.

W. Garbary Nr. 48. na placu Towar. „Uli“ jest drzewo porządkowe, do budowy i użytku stolarskiego w rozmaitym doborze na składowanie, które się poleca Szanownej Publiczności. Odbierając częste nadsyłki najlepszych węgli kamiennych odstępuję takowe: ćwierć wagon (55 centar.) z odstawą do domu za 22 1/2 tal.; pół wagonu za 45 tal.; wagon za 88 tal. E. Kajkowski, Chwaliszewo 95. Beczka świeżego wapna za 1 talar. Centnar świeżego wapna za 15 srebrników u H. Byk'a, w Buku.

Owczarnia zarodowa Rambouilletów w Bondeczu p. Wysoką. Najbliższa stacja kolejowa Krojanka i Białosłowie nad koleją wschodnią. D. 29 sierpnia, w poł. o 12 g. rozpoczyna się sprzedaż tryków. Katalogi przesyłają się na życzenie. COLLIN. Dobra wiejskie każdej żądanej wielkości w W. Księstwie Poznańskim, dobrze położone, wskazuje do korzystnego nabycia Gerson Jarecki, Magazynowa ul. 15 w Poznaniu. Prace miernicze i niwelatorskie wszelkiego rodzaju (pomiar, parcelacje, drenowanie, nawodnienia, rysunki techniczne, mapy, kosztorysy, itd.) wykonuje sumiennie i jak najstarannie Józef Krenz, miernik rządowy i inżynier cyw.

Pomorski akcyjny bank hipoteczny.

daje niewypowiedziane pożyczki z amortyzacją nawet po najnowszym listach zastawnych, Blizsze szczegóły u Józefa Radziejewskiego.

Majętność Hłusza Wielka

w cesarstwie rosyjskim, w gubernii wołyńskiej, w powiecie kowelskim, 5 mil odległa od stacji kolei brzesko-kijowskiej Mizow, sprzedana zostanie w większych lub mniejszych parcelach — Hłusza Wielka leży pomiędzy koleją brzesko-kijowską a brzesko-smoleńską w bliskości miast Brześć Litewski, Kowel, Pińsk, Kobryn, przetrzynięta jest ożywionymi gościncami, rzeką Turą i kanałem królewskim i zawiera obszar:

- a) pola ornego 1650 morgów
- b) łąk 7590 "
- c) lasu liściowego 5790 "
- d) lasu iglastego i zagajen 2880 "

razem 17910 morgów.

Cena morga wynosi mniej więcej rub. sbr. 10. — A więc za włoze rub. sbr. 300. Pole orne składa się przeważnie z gruntu pszennego, zresztą także z dobrego żytniego. Łąki wyborne leżą po części nad rzeką. W lasach liściowych znajdują się przeważnie dęby. Lasy iglaste są w 2/3 wysoko pienne (drzewa sosnowe). Lasy są w ogóle obszerne, znajduje się zaś w nich wiele drzew opałowego i budowlanego. Lasy dębowe mają grunt pszeniczny. Grunty sprzedają się bez czynszu osadnikom ze wszystkimi budynkami dworskimi, młynami, jeziorami, lasami jako też z tym wszystkim, co się w polu i na polu znajduje. Wypłata całej kwoty za kupiony obszar gruntu odbywa się wedle warunków przy sprzedaży przyjętych. Blizszych wiadomości udziela w Warszawie Maksymilian Marcinczyk Twarda ulica Nr. 18.

Sprzedaż bydła rozplodowego Jezewo. Dnia 1 września rb. z południa o 1 godz. rozpoczyna się sprzedaż tryków w mojej owczarni zarod. merynosów dających czesankę po stałych cenach 25—60 tal. W tymże dniu sprzedanych tamże zostanie: 14 holenderskich buhajów 9—12 miesięcy mających i 14 holenderskich jałowic 9—12 miesięcy mających.

Furmanki stoja za zgłoszeniem się w Łabiszynie i na stacji kolejowej Hopfengarten. Max Holtz, Jezewo pod Łabiszynem. 170 sążni czyli 510 metrów kubicznych drzewa olszowego suchego ustawionego nad Wartą w Baranowie — ma na sprzedaż Dom. Żabno pod Mosiną.

Dobra z jak najlepszą ziemią, każdej wielkości i zaliczki, hipoteki, pieniądze, bydło, maszyny rolnicze, sprzęty, węgle itd. po dostępnych cenach do nabycia przez taksatora powiatowego (4398) Teodora Schmidta, Inowrocław. Sprzedaż tryków Trykipełnej krwi Southdown i Cottswold są do sprzedania w Bogdanowie pod Obornikami. (4141) N. M. Witt.

W Pożarowie p. Wronkami jest na sprzedaż 100 macior Electoralno-Negretti po trzecim jagnięciu, zupełnie zdalnych do chowu i 120 skopów trzyletnich, dobrej budowy i do dalszego trzymania przydatnych. Proboszczowskie i zeelandzkie żyto i pszenicę do siewu, superfosfat poleca usilnie M. Werner.

Jest do wydzierżawienia od św. Michała, ogród warzywny i owocowy, w dobrej kulturze, obszerny (około 8 morgów) w Sremie. Ogródowi mający chęć dzierżawienia opatrzeni w dobre rekomendacje i stosowną kaucją mogą się zgłosić u p. Szwiniarskiego tamże. Stare miasto. (4375) Ogród warzywny, kwiatów i sad w Szlagu wraz z należącymi doń polami, budynkami itd. mają pod korzystnymi warunkami na pewien szereg lat być wydzierżawione. Reflektujący dowiedzą się o warunkach blizszych po południu od 1—3 godziny przy Działowym placu 7. Peltesohn. Młody człowiek, żonaty, 29 lat mający, katolik, który dawniej był żołnierzem a teraz jest wolnym od wojska, w dobre świadectwa zaopatrzony, poszukuje z dniem 1 października r. b. lub rychłej miejsca dozorca lub kasyera. Gdzie? powie ekspedycja Dziennika pod Nr. 4377.

Dominium Separowo per Granowo przyjmie każdej chwili elewa gospodarz. Wdowa z dobrego stanu, Niemka, posiadająca dobre świadectwa, poszukuje miejsca w Księstwie lub Królestwie do wychowania dzieci albo prowadzenia gospodarstwa. Zask. of. pod adresem: N. N. Wrocław, Werderstr. 3, III piętro, na pr. (H. 22432) Gospodyni opatrzona dobrymi świadectwami, obeznana w gospodarstwie dobranej, praniu, prasowaniu i kuchni, żyje sobie przyjaźń dobre miejsce od 1 października. O łaskawe oferty uprasza się pod cyfrą D. D. Nr. 155 poste rest. Jarocin. (4400)

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.

Berlin, 13 sierpnia.				Poznań, 14 sierpnia.			
Niemieckie papiery.				Listy rentowe i zastawne.			
Prusk. poz. akonsolid.	4 1/2	105 1/2 p.		Pozn. listy zastawne	3 1/2	97 1/2 p.	
dito do 100 p.	4 1/2	100 p.		Nowe listy zastawne	4 1/2	96 1/2 p.	
blig. dlugu państwa	3 1/2	94 p.		Listy rentowe pozn.	4 1/2	98 1/2 p.	
rem. poz. państwa z 1855	3 1/2	129 1/2 p.		Prowinc. obligacje	5 1/2	101 p.	
zast. wachodniopruskie	3 1/2	88 1/2 p.		Powiatowe obligacje	5 1/2	100 1/2 p.	
dito	4 1/2	98 p.		Obligacje miejskie	4 1/2	98 1/2 p.	
zast. pozn. (nowe)	3 1/2	96 p.		dito	5 1/2	100 1/2 p.	
dito do 100 p.	4 1/2	102 1/2 p.		Szląskie listy zastawne	3 1/2	— p.	
dito nowe	4 1/2	— p.		Szląskie listy rent.	4 1/2	— p.	
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.		Akeye bankowe.			
dito	4 1/2	97 1/2 p.		Berl. stowarz. bank.	4 1/2	84 p.	
dito	4 1/2	102 p.		dito dysk. komand.	5 1/2	178 p.	
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito	4 1/2	102 p.					
dito do 100 p.	4 1/2	102 p.					
dito nowe	4 1/2	— p.					
achodniopruskie	4 1/2	87 1/2 p.					
dito	4 1/2	97 1/2 p.					
dito							